Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

AĞUSTOS 1979 / SAYI : 11

İŞ

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

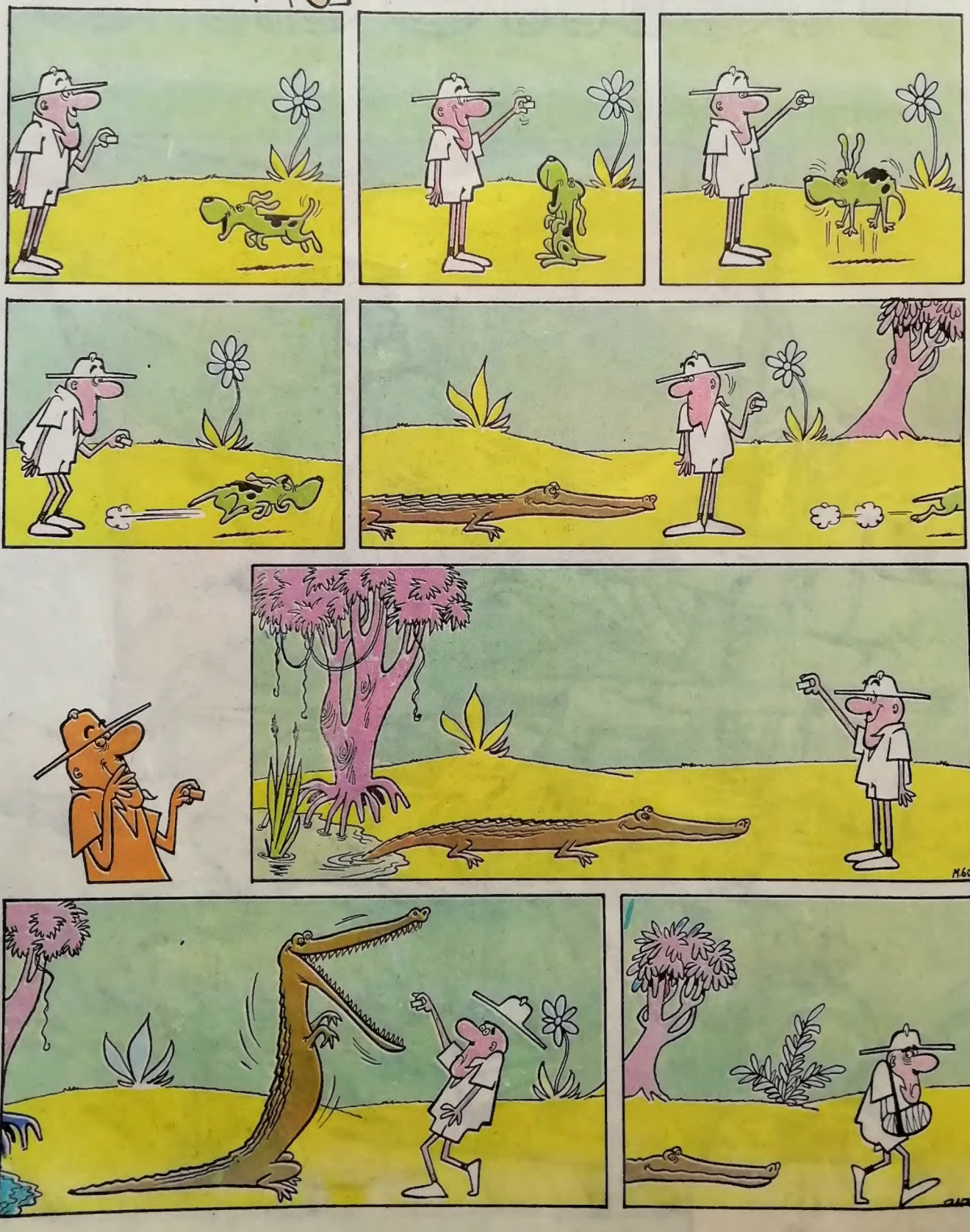

SİZE BİR MEKTUP VAR

Ağustos'un getirdikleri...

Tatilin nerede ise ortasına geldik, ağustos ayının içindeyiz. En doğal hakkınız olan oyun, eğlence, deniz sürüp gidiyor, "KUMBARA" dergisi de sizi tatilde yalnız bırakmamak için gerekeni yapıyor, yayınını sürdürüyor. Günlerinizin iyi ve güzel geçmesinde "KUMBARA"nın küçük de olsa bir katkısı oluyorsa, ne mutlu bizlere...

Ünlü Türk yazarı Aziz Nesin'in daha önce birkaç öyküsünü çizgi-roman haline soktuğumuz yapıtı "Borçlu Olduklarımız"dan bir yenisini daha sizler için hazırladık. 30 Ağustos Zafer Bayramını kutlayacağımız şu günlerde Ulusal Kurtuluş Savaşımızın başlangıcı sayacağımız Ayvalık cephesindeki ilk direnişin bir uzantısı olan "Gönüllü Onyediler" i seveceğinizden kuşkumuz yok. Öyküyü, Almanya'da çalışmalarını sürdüren, Nasrettin Hoca'nın ressamı Şenol Kirpikçioğlu çizgi—roman haline soktu.

Tanınmış yazarlarımızdan Ömer Faruk Toprak'ın "Elif ile Zeynep" adlı öyküsünü bu sayımıza aldık. Seveceğinizi umduğumuz bu öyküyü Mustafa Delioğlu resimledi.

Bu sayımızda, Atatürk'ün Şapka Devrimi öncesi Kastamonu yöresine yaptığı geziyi bir ilkokul öğrencisi olarak izlemiş olan Muzaffer Gökman sizlere o günkü izlenimlerini anlatıyor.

"Zehra Ablam ve Ben"de, iki kardeşin evde yalnız başlarına kaldıkları bir gün uyguladıkları, haydutlara karşı korunma yöntemini okuyacaksınız. Okuyun, gülün, geçin ve sakın uygulamayın bu yöntemi...

"Albay Hepalbay ve Küçükdiş" çizgi—romanında albayımız yine çok çalışacak ama, ne yazık ki, yine general olamayacak.

"1 Yazar , 1 Yapıt"ta size eski bir yazarımızı Akagündüz'ü ve konusu Ulusal Kurtuluş Savaşında geçen "Dikmen Yıldızı" yapıtını, "Ünlü Kişiler" de ise Galileo'yu, "Spor"da Almanya' ya transfer olan Fenerbahçeli Engin Verel'i tanıtıyoruz.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle...
Sağlıcakla kalınız KUMBARA

Yarışma 4'ün Sonuçları

"KUMBARA'NIN YARIŞMASI 4 "ün de sonuçları belli oldu ve bu şekilde, düzenlemiş olduğumuz yarışma sona erdi. 4. yarışmanın birinciliğini geçen yarışmamızda üçüncü olan Nilgün Keser kazandı. Yarışmanın ikincisi Gazanfer Yanardağ ve üçüncüsü Ayfer Keser. Her üç yarışmacı da Ankara'dan, sadece ilk üç değil 10'cuya kadar olanların tümü Ankara'lı. Yarışma 3.ün birincisi Özgür Türkgenç ise bu kez 25. olmuş. Yarışmaya katılarak ödül kazananları içtenlikle kutlarız. Ödül Kazananların listesi yan sütunumuzdadır.

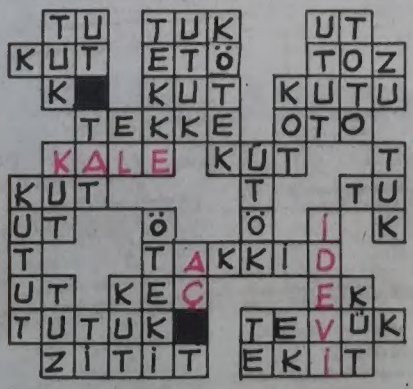

Üstte "KUMBARA'NIN YARIŞMASI 4" ün birincisi Nilgün Keser'in kendisine ödül kazandıran bulmacasını görüyorsunuz.

ÖDÜL KAZANANLAR:

BİRİNCİ
Bir Kumbara ve 2.000 liralık hesap
Nilgün Keser — Ankara

İKİNCİ
Bir Kumbara ve 1.400 liralık hesap
Gazanfer Yanardağ — Ankara

ÜÇÜNCÜ
Bir Kumbara ve 800 liralık bir hesap
Ayfer Keser — Ankara

DÖRDÜNCÜDEN ONUNCUYA KADAR
Bir Kumbara ve 400 liralık bir hesap

Oktay Oran	Ankara
Ersel Düzgün	Ankara
Mustafa Yılmaz	Ankara
Alper Duyuldu	Ankara
Aylin Duyuldu	Ankara
Kamil Yılmaz	Ankara
Haldun Özpınar	Ankara

ONBİRDEN YİRMİBEŞE KADAR
Bir Kumbara ve 200 liralık bir hesap

Gonca Uzer	Zonguldak
Evren Baysal	Konya
Serhan Tutar	Istanbul
Mete Küçüközmen	Konya
Selçuk Karşı	Ankara
Nagihan Tozlu	Ula/Muğla
Mustafa Kemal Çelik	Mersin
Fadime Kurt	Adana
Nesrin Tiryaki	Bursa
Kutlu Çelik	Mersin
Hakan Cihangir	Istanbul
Ceyhun Küçüközmen	Konya
Ergun Yıldız	Erzurum
Nejat Yılmaz	Ankara
Özgür Türkgenç	Istanbul

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarının Armağanıdır
Kumbara
Ayda bir yayınlanır - Sayı: 11

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına
Sahibi: Necat TÜNCE

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni: Yılmaz SEVİMLİ

ONK ajansı tarafından hazırlanan bu dergi, imzaları olan yazar ve sanatçıların dışında, AKCALI Kezban (Genel), MORAN Adli (Genel - Denektaşı), MADEN Sait (Grafik), VERSAN Kemal Aziz (Pul), YAHYA Haluk (Plak), TURHAN Rüştü (TV - Sinema), ALAKUŞ Emin (Dizgi), ÖNAL Orhan (Yazı) ve AYDEĞER Gürsel (Düzeltme)'in emekleriyle oluşmuş ve VEB OFSET İLERİ MATBAACILIK A. Ş. tesislerinde basılmıştır.
(1 Ağustos 1979)

Adres:
KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere
ANKARA

Kapak Resmi:
Mustafa Delioğlu

SÖRF SPORUNDA YENİLİK

Futbol, basketbol, voleybol, atletizm ve hatta tenis gibi sporlar yurdumuzda oldukça yaygındır. Ama son yıllarda batı ülkelerinde yeni yeni spor dalları ortaya çıktı. Bu sporlar geniş halk yığınları tarafından benimsendi ve geliştirildi.

Bu spor dallarından biri de çok ilginç bir gösteri olan Sörf sporudur. Deniz kayağı denilen ve memleketimizin bazı kıyılarında uygulanan sporla hiçbir ilgisi olmayan Sörf kendine özgü beceri isteyen zor, ama o derece de coşkulu bir spordur.

Türkçemizde Sörf olarak okunan "Surf" sözcüğü "kıyıda sığlıkta kırılan köpüklü dalga ya da çatlak dalga" anlamına gelmektedir. İşte Sörf bu çeşit dalgalar üzerinde yapılan bir spordur. Sörf sporcusu küçücük bir tekne üzerinde bu dalgaları aşarak kıyıya doğru büyük bir hızla gelir. Daha doğrusu Sörf sporcusu kendi yeteneğini kullanarak bu küçücük tekneyle dalgaların gücüne ve etkisine kendini bırakarak kıyıya doğru yönelir. Aslında bu tekneye tekne diyebilmek de zordur çünkü bu yassı tahtanın üzerinde sporcunun ancak durabileceği kadar bir yer bulunmaktadır. Şu var ki Sörf teknesi son derece sağlamdır ve dalgalara karşı çok dayanıklıdır. Bu tekne ya özel bir ağaçtan ya da fiberglas denilen maddeden yapılır.

Sörf yeni bir şey değildir. 1728 - 1779 yılları arasında yaşayan ünlü kaşif Kaptan James Cook'u duymuş olanlarınız vardır. İşte bu kaşif 1777 yılında Pasifik Adalarına arkadaşlarıyla beraber büyük bir gezi düzenlemişti. Kaşifin arkadaşlarından Joseph Banks o yıl ilk kez Pasifik Adalarında Sörf sporunu gerçekleştirmiştir. Bu spor 1907 yılında Avustralya'nın New South Wales kıyılarında resmen spor olarak benimsenerek yarışmalar düzenlenmeye başlamıştı. En uzun Sörf rekoruna gelince o da Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya bölgesindeki Catalina Channel'de 30 Nisan 1964 yılında kırılmıştır. Rekorun sahibi ise 90 dakikalık süreyle Hobie Alter adındaki Amerikalı sporcudur.

Son günlerde Sörf sporunda büyük bir yenilik yapıldı. Sörf teknesine bir de yelken takılıyor. Bu küçücük tekne zaten şaşılası bir hız yapmaktadır. Bir de buna yelken eklenince hızın büyüklüğünü düşünün. Yelkenli Sörf sporu yapanlar bunun tadına doyum olmadığını söylüyorlarmış. Hentbol gibi güzel sporların ülkemizde de yaygınlaşmasından sonra Sörf sporu da kıyılarımızda, az da olsa yapılmaya başlamıştır.

Japon

Tek tekerlekli bir bisikleti kullanmak pek o kadar kolay olmasa gerek, ne dersiniz?

"TEK TEKERLEK" kampanyası

Eskiden yalnız sirklerde görülebilen bu gösteriler, şimdi Japonya'da yeni bir spor biçimine dönüşme eğiliminde...

TEK tekerlekli bisiklet, son günlerde, özellikle Japonya'da yaygınlaşmaya başladı. Bu ülkenin başkenti Tokyo'da, gençler kendi aralarında bir kulüp kurmuşlar, adını da "Tek Tekerciler" koymuşlar.

Yeni bir spor türü oluşturduklarına kesinlikle inanan bu gençler, şimdi kampanyalarını Tokyo sokaklarında sürdürüyorlar. Amaçları, daha çok sayıda meraklıyı kulüplerine üye yapmak, bu sporu ülkelerinde daha yaygın bir duruma getirebilmek.

İlk bakışta hem ilginç hem de spor gösterisi bakımından yararlı görünen "tek tekerlekli bisiklet" sporunun bazı sakıncaları da var. İki tekerlekli bisiklet üzerinde dengeyi sağlamaktaki kolaylık, tek tekerlekli bisiklette yok.

Gerçekten de Tokyo sokaklarındaki bu gösteriler sırasında küçüklü büyüklü birçok kazalar olmuş. Yetkililer bu yüzden tek tekerlekli bisikletle dolaşmayı yasaklamayı düşünmüşler, ama kazaların sayısı gittikçe azalınca bu düşüncelerinden vazgeçmişler.

Şimdi Tokyo'da bu sporu yapanların sayısı gün geçtikçe artıyor. Öyle ki, kendi aralarında sık sık yarışmalar bile düzenliyorlar. Yarışmaların türleri de değişik: denge yarışması var, hız yarışması, yetenek yarışması, dayanıklılık yarışması var... Bu yarışmaların her biri için de ayrı ödüller konmuş.

Tek tekerlekli bisiklete binmenin çok zevkli olduğunu söylüyor Japon gençleri ama, bu yeteneği hepsinin elde ettiği söylenemez..

Gençler kendi aralarında hem spor yapıyorlar hem de eğleniyorlar. Ama asıl bu gösterilerin zevkini çıkaranlar seyircilermiş. Çünkü biliyorsunuz bu gibi gösterilerde herkes yetenekli olamaz. Tek tekerlekli bisikletçilerin çoğu beceriksizce davranışlarda bulunduklarından ortaya çeşitli komik olaylar çıkıyormuş. Seyirciler o zaman kahkahayı basıyor, çok keyifleniyorlarmış...

Görgü kuralları

YAPIN

Sofrada, ağızınıza aldığınız yiyecek çok sıcaksa bir yudum su ile lokmanızı yutun. Mevsime ve evdeki besinlerin durumuna göre karpuz, zeytin ya da üzüm yediğiniz zamanlar bunların çekirdeklerini çıkarmanız gerekecektir. Böyle durumlarda bir elinizdeki peçeteyle ağzınızı kapatınız, öteki elinizle de çekirdekleri alıp tabağınızın yanına koyunuz. Limonu sıkmanız gerektiğinde bir elinizle tutup öteki elinizle çevresini kapatın. Böyle yaparsanız ne kendi üzerinize ne de başkalarına limon sıçratmazsınız. Balık kılçığı önemli bir sorundur. Kılçık boğazınıza kaçacak olursa ağzınızı peçete ile kapatıp masadan kalkınız. Bu sorunu tuvalette tek başınıza çözümleyebilirsiniz .

YAPMAYIN

Toplu olarak oturulan masada tuzluk ya da başka bir şey almak için masanın üzerine uzanmanız kesinlikle doğru değildir. Bu gereksinmenizi yanınızda oturan kişiden isteyerek sağlamalısınız. Yemek sırasında dirseklerinizi masaya dayamayınız. Suyunuzu içerken bardağın kenarını burnunuza değdirecek kadar yaklaştırmayınız. Sofraya, şeker tutulması için bir maşa konulması unutulmuş olabilir. Böyle bir durumda şekeri elle tutmayınız, kuru bir kaşık kullanınız. Aynı şekilde, tuz almanız gerekince, bunu temiz bir bıçakla alınız. Elinizle tuz almayın.

NASRETTİN HOCA

Şenol Kirpikçioğlu

ELİF ile ZEYNEP

Ömer Faruk Toprak

DERSE girdiğim zaman, öğrencilerim hep birden ayağa kalkardı. Sıcak solukları ile ısınmış hava yüzüme çarpardı.

İlk gözüme ilişen, ön sırada yan yana oturan iki öğrencim olurdu. Biri aydınlık yüzlü, aşırı neşeli Zeynep, öbürü başını omuzlarına çekmiş, aşırı durgun Elif. Biri pırıl pırıl yüzü ile gözlerimin içine bakardı. Yeşil kırların rüzgârıyla dağılmış gibi, saçları tel tel uçuşur görünürdü bana. Elif ise, başını önüne eğmiş, esmer yüzünde, bir düşünce durgunluğu, beni biraz üzüntü ile şaşırtırdı.

Sınıfım yirmi üç kişiydi. Tek tek adlarını bilirdim. Hatta kasabanın hangi yörelerinde oturduklarını bile öğrenmiştim.

O yıllarda çok gençtim. Hemen her saat, çocuk yüzleri ile bir çocuk dünyasında yaşıyordum sanki. Her birinin küçük mutlu anlarını, küçük ders çıkmazlarını hep biliyordum.

Zeynep'le Elif'in, Gönen'in en uç mahallesinin, en kenarındaki bir sokakta oturduklarını da bir rastlantı sonucu öğrenmiştim. İyi havalarda, hemen her akşam üzeri, çay kenarında gezintiye çıkardım. Sınıfta yan yana oturan iki öğrencimin evleri, daha doğrusu kulübeleri birbirine bitişikdi.

Bir cumartesi günü, çay kenarına doğru yürüyordum. Zeynep ile Elif'in evlerine yaklaştığım sırada, Zeynep kapının önüne çıktı. Bana doğru yürüdü. Bitişik evden bir ağlama sesi geliyordu.

—Kim ağlıyor Zeynep? diye sordum.

Yüzünden karanlık bir bulut geçti. Elini ağzına götürdü.

Sessizce:

—Elif ağlıyor gene! dedi.

Ve ben "niçin" dememe kalmadan, hemen ekledi:

—Büyük annesi, hep azarlıyor onu!.

Şaşırmıştım, Elif, hiç de yaramaz değildi. Zeynep bana biraz daha yaklaştı:

—Büyük annesi çok huysuz! Elif dersine çalışsa kızıyor, derse ara verdiği zaman, gene kızıyor. Ne yapsa yaranamıyor. Ben, onun büyük annesini hiç sevmiyorum.

—Peki, onu yatıştırmağa çalışmıyor musun ?

—Bazan beni de azarlıyor, anneme hep benden yakınıyor !

Zeynep'le biraz yürüdük. Sonra o, geriye döndü. Koşarak evine girdi.

Ben çayın kenarında, söğütlerin sarkan dalları altında, yalnız başıma dolaştım. Elif'in hıçkırıkları kulaklarımdan gitmiyordu. Gözlerim ıslak çimenlere takılıyor, sonra dağlara doğru giden bulutları seyrediyordum.

Gönen'e, dağlara, çayın üzerindeki köprüye akşam karanlığı inmişti. Biraz ötede inekler, mandalar, tozu dumana katarak, gübre ve ot kokusu karışımı bir hava yayarak kasabaya dönüyorlardı.

Gönen'in bazı evlerinde, kararan hava ile birlikte gaz lambaları yakılmıştı. İpil ipil ışıklar, uzaktan farkediliyordu.

Okulun yanındaki evime döndüm. Lambamın sarı ışığında kitabımı

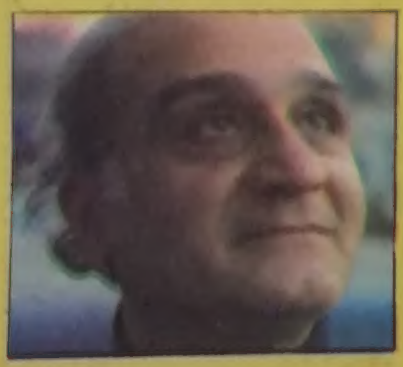

ÖMER FARUK TOPRAK

Günümüz şair ve yazarlarından olan Ömer Faruk Toprak 1920 yılında İstanbul'da doğdu. Hukuk Fakültesi'nde okurken öğrenimini yarıda bırakarak Petrol Ofis'te memuriyet hayatına atıldı ve 1972 yılına kadar bu işte çalıştı. 1938 yılından beri şiirleri ve yazıları çeşitli dergilerde yayınlanmaktadır.

Yayınlanan şiir kitapları: İNSANLAR (1943), HÜRRİYET (Suat Taşer'le birlikte 1945), DAĞDA ATEŞ YAKANLAR (1955), SUSAN ANADOLU (1966), AYIŞIĞI (1973). Kendi yaşam öyküsünü ve toplumcu sanatçılara ilişkin anılarını DUMAN VE ALEV adlı kitabında (1968) topladı. TUZ VE EKMEK adlı romanı 1973'te yayınlandı. Öykülerini KARŞI PENCERE (1975) kitabında derledi.

okumağa başladım. Ama uzaktan Elif'in ağlayan sesi geliyordu sanki.

Pazartesi günü, ikinci dersin bitiminde, öğrenciler derslikten çıkarken, Elif'e yavaşça, beni beklemesini söyledim. Sırasında öylece oturdu. Sınıf boşalınca yanına gidip oturdum.

—Bak Elif, ben senin hem öğretmenin, hem arkadaşınım. Çalışkan bir öğrencisin. Yüzün gülmeli hep. Sense, acılı bir yüzle geliyorsun okula. O halde ev yaşamında bir sıkıntın var senin. Geçen cumartesi, sizin oradan geçerken, sesini duydum. Durakladım, sonra da üzüldüm. Anlat bana sıkıntını. Hiç çekinme!

Elif, ilkin konuşmak istemedi. Başı önünde, sustu bir süre. Ben bekledim. Sonra başını kaldırdı biraz. Bana baktı. Beklemediğim bir açıkyüreklilikle konuştu:

—Büyük annem beni hiç sevmiyor. Annem babam, ben çok küçükken, bir kazada ölmüşler. Büyük annem, insanları hiç sevmiyor. Ne yapsam, yaranamıyorum. Beni hep azarlıyor, dedi.

—Büyüdükçe, insanları daha iyi anlayacaksın. İnsan sevgisi çok önemli bir erdemdir. Sakın bu sevgiyi yitirme. Büyük anneni olduğu gibi kabul et. Kusuruna bakma. Belki o da, sevgisizlikten bu ruhsal çöküntüye düşmüş olabilir. Gelecek yıl ortaokula başlayacaksın. İlerde çevren genişleyecek, pek çok insan tanıyacaksın. İnsan sevgisini, yüreğinde sıcak tutabilirsen, yaşamın daha düzenli ve renkli olacak. Daha önemlisi herkes de seni sevecek. Bundan sonra, asık yüzlü olmayacaksın. Büyük annen, seni azarlasa bile, sen ona olan bağlılığını gevşetme. Geç de olsa, o da bunu anlayacaktır. Göreceksin, daha mutlu günler gelecek..

O günden sonra, Elif'le fazla ilgilenmezmiş gibi davranıyor, ama gizli gizli onu izliyordum. Derslerde ara sıra başını kaldırıyor ve gülümsüyordu. Daha önceleri karaduyuya batmış güzel başını arada bir dik tutuyordu artık. Bir ay tahtaya hiç kaldırmadım. Evdeki baskıdan kurtulup, kişiliğini bulmasını istiyordum.

Bir gün, gene evlerinin önünden geçiyordum. Bu kez, Elif'in büyük annesini gördüm kapıda. Başörtüsünün altında, beyaz saçları görünüyordu. Asık yüzlü bir ihtiyardı. Yaklaştım, Elif'in öğretmeni olduğumu söyledim.

—Elif, çok çalışkan bir öğrenci, ortaokulda da başarılı olacaktır, dedim ve ekledim: Siz de ona daha sevecen davransanız, daha da başarılı olur.

Büyük anne, beni yukarıdan aşağı süzdü:

—Okursa, yararı kendisine olur, dedi, içeri girdi. O zaman anladım ki, insanlardan kaçarak, sevgisiz kalmış bir insan yapısı vardı onda.

Hiç kuşkusuz insanlar "insan sevgisi" ile yürüyebilir. Bu deneyden sonra, öğrencilerime, her yıl birinci derste, insancıllıktan söz açtım hep.

ÖZGÜR COŞKUN'dan Çocuk Şiirleri

SAAT

Akşamları yataklarımıza yatınca
Evcek derin uykulara dalınca
Her sabah erkenden
Beni okula
Babamı işe kaldıran güzel saat
Bizim zamanımızı nasıl biyirosun?
Hem senin hiç uykun gelmez mi?
Babam kulağını bir kezcik çevirmeyle
Gece gündüz hiç durmadan
Tik-tak-tik-tak
Kendi kendine neler konuşuyorsun?

ŞÜPHELİ ÇOCUK

Anneciğim
Sürekli izliyorum da..
Karşıki apartmanda oturan abla
Her çarşıya çıkacağında
Geçiyor aynasının karşısına
Kaşlarını, gözlerini karaya
Yanaklarını pembeye
Dudaklarını kırmızıya boyuyor
Yoksa yüzüne maske yapıp
Banka soymaya mı gidiyor?

GÖNÜLLÜ ONYEDİLER

aziz nesin

RESİMLEYEN: ŞEVKİ KIRAÇÇIOĞLU

DÜŞMAN ORDULARI İZMİR'İ İŞGAL EDİNCE İLK TOPLU VE ÖRGÜTLÜ DİRENİŞ, AYVALIK YÖRESİNDE BAŞLAMIŞTI. YARBAY ALİ BEY KOMUTASINDAKİ 172 'Cİ ALAY AYVALIK'TAN KARAAĞAÇA GELDİ. AYRICA BİR DE GÖNÜLLÜLERDEN OLUŞAN MİLİS ALAYI KURULMASINA KARAR VERİLDİ. PELİT KÖYÜNDEN MEHMET BEY MİLİS ALAY KOMUTANLIĞINI ÜSLENDİ...

ELİ SİLÂH TUTANLAR, YURT SAVUNMASI İÇİN ASKERLİĞE ÇAĞIRILIYORDU. DUYANLAR AKIN AKIN BURHANİYE'YE GELMEYE BAŞLADI...

GELENLER ÖYLE ÇOKTU Kİ, KUVVAY-İ MİLLİYE'NİN YAZMANI HÜSEYİN HÜSNÜ BU GÖNÜLLÜLERİN KÜNYELERİNİ YAZMAYA YETİŞEMİYORDU...

GÖNÜLLÜ ASKER YAZILMAYA GELEN KÖYLÜLERİN ÇOĞUNLUN ÜSTBAŞLARI BİTİK, GİYSİLERİ YIRTIK PIRTIKTI, PEKÇOĞLU YALINAYAK... BİR GÜN YAZMAN HÜSEYİN HÜSNÜ, GÖNÜLLÜLERİN KÜNYESİNİ DEFTERE YAZARKEN, MÜDAFAA-I HUKUK CEMİYETİNİN BAŞKANI OLAN ŞÜKRÜ HOCAEFENDİ DE ORADAYDI. HÜSEYİN HÜSNÜ KARŞISINDA DURAN YİRMİYE YAKIN KÖYLÜYE DEFTERE YAZMIŞTI. AMA ONLAR GİTMİYORDU. HOCAEFENDİ ONLARA ÇOK SERT BAĞIRDI:

DAHA NE BEKLİYORSUNUZ? DİKİLİP DURMAYIN. TABURLARIN YERLERİNİ DE BİLİYORSUNUZ.

YIRTIKPIRTIK GİYSİLERİ İÇİNDEKİ BU YALINAYAK KÖYLÜLER, BAŞLARI ÖNLERİNDE SESLERİ ÇIKMADAN DURUYORLARDI. ŞÜKRÜ HOCAEFENDİ ONLARIN NEDEN BEKLEDİĞİNİ BİLİYOR, AMA BİLMEMEZLİKTEN GELİYORDU. ÇÜNKÜ, ONLARIN İSTEDİKLERİNİ KARŞILAMAK OLANAĞI YOKTU.

AYAKKABI...

HİÇ BİRİNİN AYAKKABISI YOKTU. SIKILA SIKILA AYAKKABI İSTİYORLARDI. GÖNÜLLÜ ASKER YAZILANLARIN AYAKKABILARINI KAVAF (HAZIR AYAKKABI SATICISI) KALELİ HACI MEHMET EFENDİ VERMEKTEYDİ.

YAZMAN HÜSEYİN HİLİSNİ BİR ÇÖZÜM BULMAK İÇİN YİNE KAVAF KALELİ HACI MEHMET EFENDİYE GİTTİ..
HACI MEHMET DAYI, YÜZ ÇİFT AYAKKA. BI DAHA EKSİĞİMİZ VAR.
İÇERDE NE VARSA HADİ HEPSİNİ ALIN...
DÜKKÂNDA YÜZ ÇİFT AYAKKABI YOKTU...
KAYGILANMAYIN GERİSİNİ DE YAPARIZ.
GÖNÜLLÜ YAZILAN HER ERE BİR ÇİFT AYAKKABIYLA BEŞER LİRA VERİLİYORDU. SONRA GÖNÜLLÜ ERLER CEPHEYE YOLLANIYORDU.
MİLİS ALAYI TABURLARININ FIRINI VARDI. FIRINLAR EKMEK ÇIKARIYORDU. AMA TABURDA SİLAH YOKTU. BUNLARA SİLÂH BULMAK OLANAKSIZDI

BİRGÜN KARALAR KÖYÜNDEN ONYEDİ KÖYLÜ GÖNÜLLÜ YAZILMAK İÇİN BURHANİYE'YE GELMİŞTİ. BUNLARIN BAŞINDA HALİL ÇAVUŞ VARDI... ONYEDİ GÖNÜLLÜ YAZMAN HÜSEYİN HÜSNÜ NUN MASASININ ÖNÜNE GELDİ. BUNLARINDA LİSTİ BAŞLARI BİTİK, GİYSİLERİ YIRTIK, YALINAYAKTILAR

GÖNÜLLÜ YAZILMAYA GELDİK. CEPHEYE GİDECEĞİZ!

İYİ YA İŞTE, GİDECEKSENİZ KÜNYENİZİ YAZDIRIN GİDİN...

YA SİLÂH?

DEMEK BUNLAR AYAKKABI DEĞİL SİLÂH İSTİYORLAR. SİLÂHLARI OLSAYDI YALINAYAK TA CEPHEYE GİDECEK SAVAŞA GİRECEKLERDİ. ŞÜKRÜ HOCAEFENDİ, BASKIN ÇIKMAK İÇİN TERTÇE BAĞIRDI...

HELE ŞUNLARA BAK!.. NASIL ASKERE GİDECEKSİNİZ SİZ BÖYLE?.. HANİ SİLAHLARINIZ SİZİN?..

KOCA YIĞIT HALİL ÇAVUŞ SANKİ SUÇLUYMUŞ GİBİ...

SİLÂHIMIZ YOK!

ŞÜKRÜ HOCAEFENDİ DAHA DA DİKLENEREK,

NE DEMEK SİLÂHIMIZ YOK? SİLÂHSIZ ASKER OLUR MU?

BURADA VERİYORLAR DİYE DUYDUK DA..

ŞÜKRÜ HOCAEFENDİ ONLARA SİLÂH VERMEMEKTE ÇOK DERTLİYDİ AMA

BİR DE GÖNÜLLÜ YAZILACAKLARMIŞ... VAH VAH.. KÖYÜNÜZDE ODUN DA MI KESMEZSİNİZ? HADİ KOŞUN, NACAKLARINIZI KAPIN GELİN?

KARALAR KÖYÜ BURHANİYE'YE BİR BİR GÜNLÜK YOLDUR. O YALINAYAK ONYEDİ YIĞIT, GERİYE DÖNÜP KÖYLERİNİN YOLUNU TUTTULAR...

DÖRT YIL BOYUNCA BÜYÜK SAVAŞTA BULUNMUŞ OLAN YAZMAN, BAŞKAN ŞÜKRÜ HOCAEFENDİYE..

HOCA ENİŞTE NE DİYE BU ADAMLARI SİLÂHSIZ CEPHEYE GÖNDERİYORSUN?

SEN ANLAMAZSIN.... BAŞKA NE YAPABİLİRİM? HELE BİR CEPHEYE GİTSİNLER. GİTSİNLER DE HİÇ OLMAZSA DÜŞMANA KALABALIK GÖRÜNSÜNLER... NASIL OLSA BİR KOLAYINI BULUR SİLÂHSIZ KALMAZ ONLAR.

ERTESİ GÜN KARALAR KÖYÜNDEN ONYEDİ KÖYLÜ YAYAN BURHANİYE'YE DÖNMÜŞLERDİ. PEK ÇOK SAVAŞA KATILMIŞ OLAN BU ADAMLAR, EVLERİNDEN ALDIKLARI NACAKLARI TÜFEK GİBİ OMUZLARINA ASMIŞLARDI. HALİL ÇAVUŞUN OMUZUNDAYSA TIRPAN VARDI...
SİLÂHSIZ DEĞİLİM Kİ... CEPHEYE GİDER GİTMEZ HEMEN GÖNÜLLÜ NÖBETE GİDER, GECE NÖBETİ TUTARIM..
BRE HALİL ÇAVUŞ SEN BUNCA SAVAŞA GİRİP ÇIKMIŞ ADAMSIN. SEN BÖYLE SİLÂHSIZ, BİR TIRPANLA ONLARA KARŞI NE YAPACAKSIN?
NÖBETTEYKEN GECELEYİN SÜZÜLÜR, DÜŞMAN İÇİNE ATLARIM...
ELİMDE TIRPAN VAR YA... ÖNÜME ÇIKAN İLK DÜŞMAN ASKERİNİN KELLESİNE BİR TIRPAN ÇALAR...
... ALIRIM ELİNDEN TÜFEĞİ... İŞTE SİLÂHLANDIM GİTTİ...
BİZİM NACAKLARIMIZ VAR YA... SEN HİÇ KAYGILANMA EFENDİ, BİZ BİR KOLAYINI BULUR SİLÂHLANIRIZ...

KARALAR KÖYÜNDEN ONYEDİ YİĞİT, GÖNÜLLÜ YAZILDIKTAN SONRA, OMUZLARINDA NACAKLARLA, TIRPANLA CEPHEYE YÖNELDİLER. SAVAŞA GİRDİLER, DÜŞMANIN KARŞISINA DİKİLDİLER...
YAZMAN HÜSEYİN, ÇOK MERAK ETTİĞİ İÇİN BU ONYEDİ YİĞİTİN NE OLDUĞUNU SONLARINI ÖĞRENMEK İSTEDİ, ONLARI İZLEDİ...
GERÇEKTEN HALİL ÇAVUŞ, VE İKİ KÖYLÜSÜ DAHA CEPHEYE GİTTİKLERİ İLK GECE NÖBET TUTUP, DÜŞMANDAN TÜFEK ALMAYI BAŞARMIŞTI... AMA ONLARDAN BİRİ O GECE ŞEHİT DÜŞMÜŞTÜ...
BİLİNDİĞİ GİBİ, SAVAŞ TÜRK ORDUSUNUN BAŞARISIYLA SONUÇLANDI. AMA BU ONYEDİ SAVAŞÇININ HİÇ BİRİ KÖYE DÖNMEDİ.....
BURHANİYE KURTULUŞ SAVAŞINDA 1364 ASKER VERMİŞ, BUNLARDAN 964'Ü ŞEHİT DÜŞMÜŞ, SAĞ KALAN 400 SAVAŞÇININ DA ÇOĞU ELDEN AYAKTAN GÖZDEN, YOKSUN KALMIŞ, SAVAŞ SAKATIYDI.....
son

KENYA

Doğu Afrika'da bir devlet. 1963'te bağımsızlığına kavuştu. Kuzeyde Etiyopya, Somali, batıda Uganda, güneyde Tanzanya, doğuda Hint Okyanusu ile çevrilidir. Başkent Nairobi'dir. 10 milyona yakın nüfusu vardır. Yüzölçümü 583.000 km²dir. Kuzeydoğu yarısı kuru savanalarla kaplıdır. Bozkırdır. Kuraktır. Güneybatı yarısı ise yayladır. Nüfusun büyük çoğunluğu burda yaşar. Yerli halklar karmakarışıktır. Tarımla uğraşan Bantular, Nil soyundan gelen halk ve sığır yetiştiricisi Masailer yanında Avrupalılar, Araplar vardır. Ülke ekonomisi tarıma dayanır. Hayvancılık çok yaygındır.

Kenya'nın Kuzeyinde yaşayan Rendil'lerin her şeyi devedir. Bu hayvan, onlar için sadece taşıma görevi yapmaz. Rendil'ler develerin etinden ve sütünden de yararlanırlar.

Gün geçtikçe tükeniyorlar.

Bilim adamları, hayvanseverler, Doğayı Koruma Dernekleri soyları tükenmekte olan hayvanların yaşamlarını sürdürmeleri için çaba harcarlar. Örneğin, göçmen kuşlardan olan Kelaynak'lara Türkiye'de gösterilen ilgi gibi ya da bu tür hayvanlar için Manyas gölündeki "Kuş Cenneti" gibi, Milli Parklar kurarak onların özgürce, soykırımına uğramadan yaşamalarını sağlamaya çalışırlar.

Dünyada öyle topluluklar var ki, soyları, tıpkı bazı hayvan türleri gibi tükenmek üzeredir. Bir İngiliz Televizyon firması bu konuya parmak basmış ve büyük emek harcayarak bu toplulukları tanıtan bir dizi film yapmış. Biz de, bu dizinin kaynaklarından yararlanarak tükenmekte olan bu toplulukların bir bölümünü sizlere bir iki yazıyla sunmaya çalışacağız.

Kuzey Kenya'nın Rendilleri

"Develerimiz otlamaya çıktıklarında Diğerlerinden daha sağlıklı olsunlar Yaban hayvanları inlerinde kalsınlar Tanrım, develerimiz otlarken onları koru..."

Wambile yöresindeki Rendil köyü yaşlıları, her sabah ve her akşam bir araya gelerek böyle dua ederler. Develer, yaşantılarında olduğu gibi, dualarında da ana konudur.

Rendiller, Afrika'yı batıdan doğuya doğru kesen, yarı çöl bir kuşakta yaşarlar. Burası olağanüstü kuru bir bölgedir. Buralarda yaşayabilen tek evcil hayvan devedir. Üstelik de deve, yediği dikenleri süte ve ete çevirip köye yararlı olabilmektedir.

Rendiller tarım yapamazlar, çünkü bitki yetişmez o yörede. Birkaç koyun ve keçileri vardır. Ancak hayatları deve çevresinde döner. Yılda altı kez köylerini değiştirirler. Ancak deve sürüleri sürekli olarak tüm yörede dolaşır dururlar. Develer otları çok çabuk yiyip tükettiklerinden köyün gençleri develerini hep yeşillik bulabilecekleri bir yerlere sürerler.Köylerinden kilometrelerce uzağa giderler.

Bu çok zor bir iş olduğundan, ancak güçlü kuvvetli gençler tarafından yapılır. Gençlerin köylerinde bir bağlantıları da olmaması gerekir. Bu yüzden, Rendil gençleri evlenip çoluk çocuk sahibi olmadan önce, 14 yıl boyunca savaşçı-çoban olarak görev yaparlar. Ancak Wambile köyü son zamanlarda korkunç kuraklıklarla yüz yüze geldiğinden, genç çobanlar büyük kent Nairobi'ye taşınmaya başlamışlardır. Bu da, tehlike çanlarının çalmağa başladığını, zamanla Rendil neslinin tükeneceğini göstermektedir.

SUDAN

Doğu Afrika'da bir devlet. Cumhuriyet. Kızıldeniz kıyısında, kuzeyde Mısır, batıda Merkez Afrika Cumhuriyeti ve Çat, güneydoğuda Habeşistan dağları, güneyde Doğu Afrika Büyük Göller ovasıyla çevrili. Başkenti Hartum. Nüfusu 14 milyona yakındır. Sudan toprakları güneyden kuzeye uzanır ve ekvator kuşağıyla çöl arasında bir geçiş bölgesidir. Güney bölgesinde Şilluklar, Dinkalar, Bariler yaşar. İklimi yağışlı tropikaldir. Kuzeye doğru kurak tropikal iklim görülür. Nüfus, güneyde zencilerden, merkez ve kuzeyde Araplarla karışık müslüman lardan oluşur.

Mini ansiklopedi

CÜCE YILDIZLAR VAR MIDIR?

Dev yıldızların yanı sıra uzayda, gerçekten "cüce" adı verilebilecek yıldızlar hareket halindedir. Amerika'daki Lick meteoroloji istasyonu uzmanları, 1900 yılında çok küçük bir yıldız keşfetmişlerdi. Bu yıldızın çapı 500 metreydi. Bu gezegencikte bir "dünya turu" yapmak küçük bir gezinti yapmak demektir çünkü çevresi 1.5 kilometre kadar bir şeydir. Marsla Jüpiter arasında birçok gezegencik hareket halindedir. Bunların arasında Ceres (Seres) i ve Pallas'ı sayabiliriz. 760 kilometre çapında olan Ceres 1801 yılında Piakki tarafından keşfedilmişti. Olbers tarafından 1802 yılında keşfedilen Pallas ise 490 kilometre çapındadır. 1850'de bu küçük gezegenlerin 13'ü biliniyordu. Bu sayı 1890 da 302'ye, 1933'te 1264'e, 1940'da 5000'e yükselmişti.

ÇOK TELEFON AZ TELEFON

Nüfus oranına göre kişi başına en çok telefon düşen ülke Monako Prensliği'dir. Son yıllarda yapılan araştırmalara göre, bu ülkede bin kişiden yarısının telefonu varmış. Buna karşılık, dünyada en az telefon sahibi olan ülke Yemendir.

Güney Sudan'ın Şilluklari

16. yüzyılda, Nyikang adlı bir adam, Nil Irmağı boyunda, dar bir toprak parçasına sahip çıkıyor. O yörenin tarihine bakılacak olursa, çevrede dağınık biçimde yaşayan insanları, grupları, tek bir kavim halinde birleştiriyor. Bir araya gelen bu insanlara ŞİLLUKLAR deniyor.

Günümüzde, bu yöre, çağdaş Sudan'ın bir bölümünü oluşturuyorsa da, Nyikang'ın kurduğu krallık sülalesi, krallık başkenti Pacodo'dan yönetimini sürdürüyor.

Şilluklar'ın 32. Kralı öldüğü zaman, bir İngiliz televizyon ekibi, Nil Vadisi boyunca 1.000 millik bir yolculuk yaparak başkente ulaştı.

Yeni kral, yani "reth", Şilluklar'ın büyük şefi durumunda. Tüm Şilluk yaşantısı onun çevresinde dönüyor. Ağzından çıkan her söz buyruk, bir yasa oluyor. Merkezi hükümet, "Reth" i pek önemsemiyor ve ona küçük bir bölgenin sivil memuru gibi davranıyor. Ancak "Reth", Şilluklari'ın kutsal büyüğü olarak insanlarından gereken saygıyı görüyor.

Şilluklar çobanlıkla, balıkçılıkla geçiniyorlar.
Şilluklarla ilgili program hazırlanırken, antropologlar da kendileri için çok yararlı bilgiler edindiler ve tüm insanlık için yararlı çalışmalar yaptılar.

Rendil'ler yerleşmiş bir yaşamları yoktur. Yılda birçok kez köylerinin yerini değiştirirler.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Aşağıda adları yazılı ozan, yazar ve sanatçılardan üçü çağrılı olarak ya da gezi amacıyla Istanbul'a gelmişlerdir. Hangileridir, biliyor musunuz?
   a) Lamartine, b) Moliere, c) Franz Liszt, d) Mark Twain, e) Stendhal, f) Paul Verlaine
2. Bu balık Karadeniz'de bulunmaz. Anayurdu Akdeniz'dir. En iyi türleri Marmara Denizi'ndedir. Mercana benzer bir balıktır. Açık pembe renkli, yer yer mavi, mor dalgaları vardır. Yanları gümüş parlaklığında, karnı beyazdır. Gövdesi büyük pullarla örtülüdür. Hangi balıktan söz ettik?
3. 1920'de ülkede bağımsızlık hareketi başlayınca başkent olarak seçildi. Kral Zogo zamanında kentte bayındırlık işlerine girişildi. 1946'da kurulan "halk cumhuriyeti"nin başkenti oldu. Bu ülkenin ve başkentinin adları nedir?
4. Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı, Sadrazam Rüstem Paşa'nın karısıydı. Annesi Hürrem Sultan'dır. Üsküdar'da iskele başında ve Edirnekapı'da camileri vardır. Bu Sultan'ın adı nedir?
5. Amacı, çocuğun bedensel, düşünsel ve töresel niteliklerini geliştirmek, topluma uygunluğunu sağlamak üzere kişiliğini olgunlaştırmak olan bilim dalına ne ad verilir?
6. "Su yalap yalap akıyor" dendiği zaman ne anlarsınız?
7. En çok araba ve kamyonlarda kullanılan, ağır bir şeyi biraz yukarı kaldırmaya yarayan ve kolu hareket ettirilerek çalışan aygıtın adı nedir?
8. Toprağın altında ya da yüzeyinde filiz adını alan bileşimler halinde bulunan ve organik olmayan maddelerin genel adı nedir?
9. 1854'de İngiliz hükümetinden Kırım'a gönderilmeyi isteyen, 1856'ya dek Istanbul'da Selimiye Kışlasında hastanede çalışan, kaldığı oda müze yapılan iyiliksever ünlü İngiliz kadının adı nedir?
10. Dünya üzerindeki her hangi bir nokta ile Başmeridyen arasındaki yayın uzunluğuna o noktanın "nesi" ve gene aynı nokta ile Ekvator arasındaki yayın uzunluğuna o noktanın "nesi" denir?
11. Halk yazınında iki âşığın serüvenlerini anlatan türkülü bir öyküdür. Öykünün bir yerinde genç kız şöyle der: Aşık candan bıkar, yârinden bıkmaz/Ölse de âşığın sırları çıkmaz/Benim gönlüm olur olmaza akmaz/Kaptırdım ben gönlümü Kanber'ime. Öykünün erkek kahramanını öğrendiniz. Genç kızın adı nedir?
12. Gümüşe benzer, gri beyaz renkli bir elementdir. Pt simgesiyle gösterilen bu element adını İspanyolcada gümüş anlamına gelen sözcükten almıştır. Nedir?

13. Basketbolda top sepetten içeri sokulunca bir puan sayılır. Oyun boyunca altı kez faul yapan basketbolcu oyun dışı bırakılır. Oyun kuralı gereğince, bir takım topu ancak 40 saniye elinde tutabilir. Bu anlatımda kaç yanlış var, neler olduğunu saptayın.
14. İnce bağırsağın ilk bölümüdür. Sindirim olayına katılır. En önemli rahatsızlığı sık rastlanan ülserdir. Bu barsağın halk dilindeki adı nedir?
15. Hem ressam, hem de fizikçiydi. 1791—1872 yılları arasında yaşadı. Amerikalıdır. Bir elektrikli telgraf aygıtıyla, kendi adına taşıyan telgraf alfabesini bulmuştur. Kimdir bu bilgin?

Yanıtlar 31. Sayfada

BİR İLKOKUL ÖĞRENCİSİNİN GÖZÜYLE:

ŞAPKALI ATATÜRK

MUZAFFER GÖKMAN
Eski bir kütüphaneci

TARİHİMİZE göz attığımız zaman, biz Türkler için Ağustos ayının önemli bir ay olduğu anlaşılır. 26 Ağustos 1071'de Malazgirt Zaferi ile Anadolu kapılarını açmış, 851 yıl sonra aynı gün 26 ağustos 1922'de bizi Anadolu'dan atmak isteyenlere varlığımızı kanıtlamış bir ulusuz.

Tarih dersinde okudunuz veya okuyacaksınız, Kosova Zaferi 27 Ağustos 1389, Otlukbeli 11 Ağustos 1473, Çaldıran savaşı 23 Ağustos 1514, Merc-i Dâbık 24 Ağustos 1516. Ya Cumhuriyet döneminde.. Sapka devrimi 28 Ağustos 1925, Türk Harfleri'nin kabulü 9 Ağustos 1928. İlk ulusal bankamız İş Bankası'nın kuruluşu da 26 Ağustos 1924. Daha daha bir çokları.

Bir ilkokul öğrencisi olarak yaşadığım, yine bir Ağustos ayında geçen bir olayı, siz küçük okuyucularıma aktarmak istiyorum. ATATÜRK'ün nasıl her yerde büyük olduğunu.

ATATÜRK'ü ilk kez ilkokul 4. sınıf öğrencisiyken yaz tatilinde Taşköprü'de gördüm. Mustafa Kemal Paşa'nın şapka devrimi ni yaptığı o tarihi günlerde. Taşköprü, Kastamonu'nun ortalama 45 kilometre kuzeydoğusunda şirin bir Anadolu kasabası. Gökırmak kasabanın hemen sınırlarından geçer. İlçeyi Kastamonu'ya bağlayan şose, bir süre Gökırmak'la birlikte yolu sürdükten sonra kasabaya döner. İşte burada beş gözlü kocaman bir köprü vardı. Bu köprüden geçilerek girilir kasabaya. Kasaba adını bu kocaman (Taşköprü) den almıştır.

ATATÜRK'ün geleceği duyuldu. Sonraları okulda öğrendiğime göre Atatürk, yapacağı her devrimden önce yurdu dolaşır, vatandaşlarla konuşur, onlara devrimi bir tür aşılarmış. Bu kez de 24 Ağustos 1925 Pazartesi günü Ankara'dan hareketle Kastamonu'ya gelmiş. Geceyi Terzi Mehmet Emin Ağa'nın evinde geçirmiş. 26 Ağustos Salı günü kıyı kasabası İnebolu'ya inmiş. İki gününü halkla geçirmiş ve burada "fes ve çarşaf" la ilgili devrim tarihimizin en önemli konuşmasını yaparak 28 Ağustos sabahı Devrekâni ilçesine geçmiş. Öğleden sonra da Taşköprü'ye gelecekmiş.

Kasabanın ünlü köprüsünden kaymakamlık binasına kadar uzanan, iki tarafında dükkânların sıralandığı ortalama bir kilometre yola evlerden getirilen halılar döşendi. Her elli metrede bir defne dalları ve yine halılarla süslenmiş koca koca taklar ve çeşitli pankartlar. Her takın dibinde de kınalı başlı koçlar. Mustafa Kemal Paşa ilk kez Kastamonu ve ilçelerini geziyormuş. Kasaba küçüğüyle büyüğüyle sevinç içinde. Büyük konuğu karşılamak için köyler boşalmış, kasabada kahveler ve camiler dolu. Fırınlar ekmek ihtiyacını karşılayamaz olmuş.

Gazi Paşa geliyor.

28 Ağustos cuma.Saat 13.00.Güneş beynimizde kaynıyor. Köprünün karşı kıyısındaki Zımbıllı Tepesindeki gözcüler kafileyi görmüşler. Tepede bulunan ağızdan dolma ramazan topu ateş etmeye başladı. Beyaz bir toz bulutu gittikçe yaklaştı, yaklaştı. Köprü'nün başında diyorlar.. Yolun iki tarafına dizilmiş kasabalılar biraz daha ileriyi görmek için sıkışıyorlar. Ya o başı çarşaflı, tek gözle bakan kadınlar.. Küçük kardeşim, bacaklarıma sarılmış, beni kucağına al... diye yalvarıyor.

ATATÜRK göründü.. Keten elbise, açık yakalı bir gömlek, elinde beyaz hasır panama şapkası...

Gazi'yi mareşal üniforması, toprağı sürüyen kılıcı, göğsünü dolduran nişanları, hatta yağız atının üzerinde

bekleyen halkın üzerinde soğuk bir duş etkisi. El çırpmak için kalkan kollar devam edemiyor. Adını sonradan öğrendiğim vali Fatin Bey, halkı sürekli alkışa çağırıyor. Birkaç elin vuruşu, yine sessizlik.. Sıralara, dizilere konuşmak için yaklaşan Gazi'nin önünde hemen açılar oluyor. Benim yarım metre uzağımdan geçti. Yüzüne baktım ama, ne gördüğümü hatırlayamayacak kadar heyecanlıydım.

Herkeste bir şaşkınlık var. Kafile kaymakamlık binasına giriyor. Bekleyenler dağılmıyor.

18.30 sularında Gazi Paşa kentten ayrılıyor. Kasabada ilk şaşkınlık hemen hemen kayboldu. Alkış sesleri daha fazla işitiliyor. O'nun geceyi Taşköprü'de geçireceğini düşünen halk, öksüz hissediyor kendisini şimdi. Irmak'ın üzerindeki büyük Köprü'den son oto Kastamonu yoluna kıvrılıyor. Bu kez Zımbıllı Tepesindeki küçük top da ateş etmiyor.

Akşamın sessizliği iniyor yollara.

Gece Taşköprü uyumadı. Sanki sihirli bir el sıvazlamıştı kasabayı. Ağaç kepenkleri indirilmiş terzi dükkânlarından, dikiş makinası olan evlerden devamlı makina sesleri taştı sokaklara. Bu gecenin sabahında bir sürpriz bekliyordu Taşköprü'yü.

Cumartesi sabahı kalkanlar; tüm memurların, okumuşların, delikanlıların, Mustafa Kemal'in, Ey Turk Genci. diye seslendiklerinin başlarında bir gecede dikilen keten ya da patiskadan şapka benzerlerini gördüler. Aşçıların başlarındaki giysilere benziyordu ama, birkaç saat sonra göze batmamaya başladı. Ağabeylerimiz kaşlarına doğru eğerek gösterişli biçimlere sokuyorlardı. Biz küçükler, şapkamız ne zaman dikilecek diye sızlanıyorduk.

Madem ki Gazi Paşa böyle istemiş, bir nedeni vardır.. deniliyordu.

AKAGÜNDÜZ

Dikmen Yıldızı

1 NİSAN MATT

YAZAR

En ilginç yapıtlarını özellikle Cumhuriyet döneminde veren Akagündüz, 1886 yılında Selânik'te Katerina'da doğdu. Ilk öğrenimini Serez ve Selânik'te tamamladı. Istanbul Galatasaray, Edirne ve Kuleli Askeri liselerinde okudu. Harbiye'ye girdi ama, ikinci sınıfta hastalandı ve ayrılıp Paris'e gitti. Orada da hastalanınca öğrenimini yarıda bırakarak Istanbul'a döndü. İkinci Abdülhamit yönetiminin kurbanı olarak Selânik'e sürgüne gönderildi. 1908'de Hareket Ordusu Istanbul'a gelirken o da bu eyleme katıldı. 1919 yılında Istanbul işgal edilmişti. Akagündüz Malta'ya sürüldü. 1932 ile 1946 yılları arasında Ankara milletvekili seçildi.

Yazarlığa şiirle başlayan Akagündüz'ün ilk şiiri 1900 yılında "Mecmua-yı Edebiye" dergisinde yayımlandı. Daha sonra "Çocuk Bahçesi", "Genç Kalemler" dergilerinde yazılar yazdı. Milli Edebiyat akımını benimsemişti.

7 Kasım 1958'de Ankara'da ölen yazarın, Bu Toprağın Kızları (1927), Hayattan Hikâyeler (1928) adlı öykü kitapları ile Dikmen Yıldızı (1928), Tango, Bir Şoförün Defteri, İki Süngü Arasında, Üvey Ana, Yayla Kızı gibi romanları ünlüdür.

YAPIT

İzmir'in tanınmış ailelerinden birinin kızı olan Yıldız, Yüzbaşı Murat'la nişanlıdır. Kurtuluş Savaşı başlayınca Murat cepheye gönderilir. Yıldız da orduya katılarak cephe gerisinde yararlı işler görür.

Bu arada Yıldız büyük bir ruhsal bunalım geçirir. Gerçekdışı ağır yargılarla babasını suçlar. İş, Savcılığa kadar gider. Aslında Yıldız Murat'ın ölüm haberini alınca şok geçirmiştir.

Bunun üzerine Savcı ile Yıldız'ın babası Kâmil bey, aile doktoru ile Murat'ın babası genç kızı tedavi ederler. Yıldız Ankara'dan uzaklaştırılır. Savcı sık sık Yıldız'a mektup yazar, iyi düşüncelerle onu iyileştirmeğe çalışır. Gerçekten genç kız iyileşme yolundadır. Bu arada Murat'ın babası Yıldız'a bir açıklamada bulunur: Murat ölmemiştir. Gizli bir görevle düşman içine gönderildiğinden, bu iş duyulmasın diye adı ölüye çıkarılmıştır.

Yıldız iyileşip Ankara'ya, ailesinin yanına döner. Büyük Taarruz zaferle sonuçlanır. Murat'ın babasıyla Yıldız İzmir'e giderler. Murat'a gizli görevi veren komutan onun öldüğünü söyler, bir paket uzatır. Yıldız pakete uzanır,

ama paket düşerek dağılır. Yere düğün çağrıları dökülür. Murat ölmemiştir, bitişik odada beklemektedir. Odaya koşarlar. Murat oradadır. İki sevgili gözyaşlarıyla birbirlerine sarılırlar.

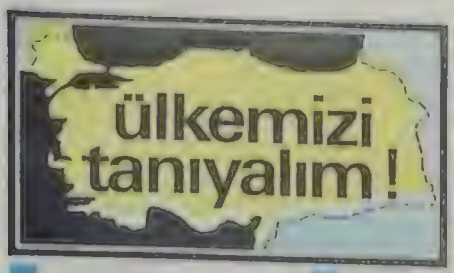

İZMİR

COĞRAFİ DURUMU

İzmir Ege Bölgesinde, İzmir Körfezinin güneydoğu kıyısında kurulmuştur. Doğusunda Kadifekale'nin bulunduğu tepe yükselmektedir. Doğuda Manisa, güneyde Aydın, kuzeyde Balıkesir illeriyle, batıda Ege Denizi ile çevrilidir. Akdeniz iklimi etkisi altında bulunan İzmir, Kordon Boyu, Kadifekalesi ve liman ile görkemli bir kent olarak büyümektedir.
Ege Üniversitesi bölgenin en büyük eğitim kuruluşudur.
Aliağa'da bulunan petrol rafinerisi, dokuma, yağ, sabun, tütün, un, deri, lastik, makine, kimya fabrikaları ile önemli bir ticaret limanıdır.

İNCİR

İzmir, inciriyle de ünlüdür. İncir iki evcikli bir meyvedir. Ağaçta yetişir. Küçük ve yumuşak bir armut biçimindedir. İçi, minicik çekirdeklerle doludur. Yaprakları geniş ve dilimlidir.

ÜZÜM

İzmir dolaylarında, Ege Bölgesinde yetişen üzüm asmalarda yetişir. Taze ve kuru olarak yenilen üzümden ayrıca şarap, sirke, pekmez, şıra, ispirto yapılır. İzmir çekirdeksiz üzümüyle ünlüdür.

TARİHÇE

Yurdumuzun üçüncü büyük kenti olan İzmir'in kesin olmamakla birlikte, 5000 yıl kadar önce Lelegler tarafından Bayraklı bölgesinde, Tepekule'de kurulduğu sanılmaktadır. Zamanla bu kenti İyonlular yeniden kurarak büyütmüşlerdir. M.Ö. 600 yılında Lidya Kralı Alyotles kenti yıkmıştır. Daha sonra Romalılar, Bizanslılar ve Selçuk Beyleri tarafından ticaret limanı olarak kullanılmıştır. 1415'de Osmanlı İmparatorluğuna katılan İzmir adının Efes Krallarından Petsos'un eşi Smyrna'dan geldiği söylenmektedir.
Kadifekale, Agora, Su Kemerleri, Artemis Hamamları, Bergama, Efes Harabeleri, Saat Kulesi görülecek tarihi kalıntılarıdır. Izmir ve çevresinde adım adım tarihle karşılaşılmaktadır.

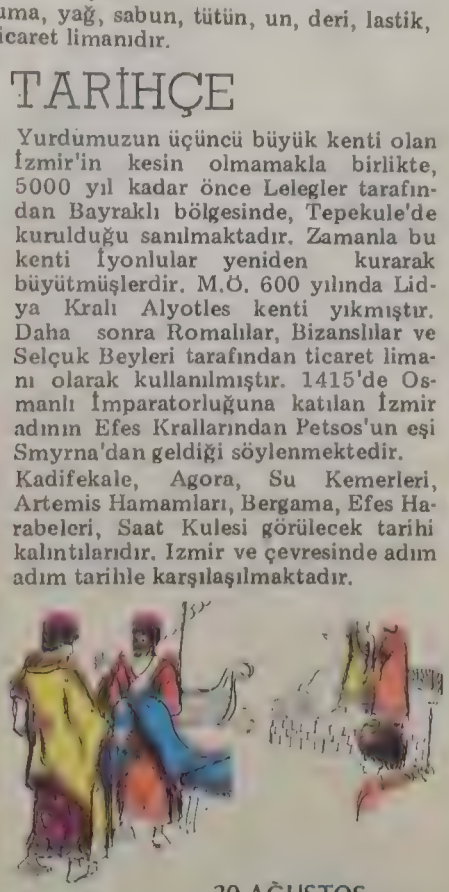

30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI

Kurtuluş savaşımızın son adımı 30 Ağustos Zafer Bayramı olarak kutlanmaktadır. Hazırlık çalışmalarının tamamlandığı 26 Ağustos 1922 sabahı Türk Ordusu saldırıya geçmiştir. 30 Ağustosta Mustafa Kemal'in komutasında son büyük meydan savaşı verilmiş düşman bozguna uğratılarak yurttan kovulmuştur. Mustafa Kemal'in "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!" sözü ile düşman İzmir'de denize dökülmüş, Türk Ordusu 9 Eylül günü İzmir'e girmiştir.

ULUSLARARASI İZMİR FUARI

İzmir'de her yıl 20 Ağustos ve 20 Eylül arası aç
Fuarı, uluslararası bir niteliğe sahiptir. İlk İzmir
Kâzım Dirik tarafından 9 Eylül 1927'de açılmı
yılında, çağdaş bir bakışla Fuar, Hayvanat Bah
seraları, atıcılık ve spor kulüpleriyle Kültür Parka d
tür. 1947'den sonra uluslararası olan İzmir Fua
bir gelir kaynağı olmuştur.

HASA
SİN
KURŞ
ANIT

1888 — 1919 yılları arasınd
bu büyük Türk gazetecisinin
sına düşmana sıktığı ilk kurş
lüğümüzün de önemli bir adın
Çıkardığı "Hukuku Beşer" a
de yabancı devletlerin boyun
karşı çıkmış ve savaşa si
insanlar arasında eşitliği savu
Yunanlılar İzmir'i 15 Mayıs
işgal ettiğinde direnme bildi
lamıştır. Yunan askerlerine i
nu atmış ve kısa bir süresonr
düşmüştür. Şimdi, İzmir'de,
duğu yerde anısına "İlk Kurş
dikilmiştir.

Eylül arası açılan İzmir
tir. İlk İzmir Fuarı Vali
927'de açılmıştır. 1933
Hayvanat Bahçesi, bitki
Kültür Parkı dönüşmüş-
an İzmir Fuarı turistik

HASAN TAHSİN VE İLK KURŞUN ANITI

yılları arasında yaşayan
gazetecisinin can paha-
sıktığı ilk kurşun, özgür-
Önemli bir adımdır.
kuku Beşer" adlı gazete-
letlerin boyunduruğuna
ve savaşı sürdürmeyi,
la eşitliği savunmuştur.
ir'i 15 Mayıs 1919'da
direnme bildirisi hazır-
askerlerine ilk kurşu-
a bir süre sonra da şehit
di, İzmir'de, şehit ol-
una "İlk Kurşun Anıtı"

KUBİLÂY – MENEMEN

Menemen, İzmir'e bağlı bir ilçemizdir. Tarihe Menemen Ayaklanması ile geçmiştir. 1930'da gericiler yeşil bayraklarla yürüyüşe geçmişlerdi. Birkaç askerle bu ayaklanmayı dağıtmak isteyen Kubilây bir kurşunla yaralanmıştır. Yedeksubay öğretmen Kubilây'ı yaralayanlar bununla yetinmemişler, başını keserek bayraklarının ucuna takmışlardır. Türk devrimini gericilere karşı koruyan öğretmen Kubilây'ı, Menemenliler ve Türk halkı unutmamıştır. Ayaklananlar, Menemen'de Kubilây'ın şehit edildiği yerde idam edilmişlerdir. Bugün Menemen'de Kubilây adına dikilmiş bir anıt vardır.

KADİFEKALE

Pagos tepesindeki kale M.Ö. 302 yılında Büyük İskender'in generali Lysimakos tarafından yaptırılmıştır. Bazı bölümleri günümüze kadar gelebilmiştir. Bugün ağaçlarla kaplı kale meydanında Sarnıç olduğu sanılmaktadır.

FOLKLOR

ZEYBEK

Batı Anadolu'nun ünlü oyunu kabadayıca oynanan bir oyundur. Zeybekte duruş çok heybetlidir. Karşıyaka Zeybeğinin bacak hareketleri gözle görülmeyecek derecede hızlıdır. Vücut duruşları ani, dönüşler hızlıdır. İzmir'de Ağır Zeybek, Alaylar, Harmandalı, Minarelerde Ezan Var, Kordon Zeybeği ve başka zeybek çeşitleri oynanmaktadır. Zeybeklerin türküleri de vardır

BİR ZEYBEK TÜRKÜSÜ

Asmalı mencere
Asmalı mencere
Kara gözlüm
Al beni icere

Merdivenim kırk ayak
Kırkına vurdum dayak
Benden başka seversen
Kalkmaz döşeklerde yat

Kaleden indirdiler
Kır ata bindirdiler
Üç günlük güvey iken
Yemene gönderdiler

NİNNİ

Dandini dandini dan olur
Bahçede oyun nar olur
Çıkma kızım sokağa
Beyler görür kan olur

Ninni ninni yaylasına
Bir kuş konmuş tarlasına
Beşyüz altın vermişler
Kızımın uykusuna

Hoppala hoppala altın top
Bizde var kimsede yok
Bir elinde yay bir elinde ok
Uyusun yavrum ninni

İZMİR'İN KAVAKLARI

İzmir'in kavakları
Dökülür yaprakları
Çakıcı da Efe dağdan iniyor
Yıkarız konakları

Hu hu hu beni
Tilki duymasın seni
Eğer tilki duyarsa
Hem seni yer hem beni

Televizyon

Orhan Kemal'in 72. KOĞUŞ'u TV filmi yapıldı

ORHAN Kemal'in 1967 yılında Ankara Sanat Tiyatrosu tarafından uzun süre afişten inmeden oynanan "72. Koğuş" adlı oyunu TV oyunu haline getiriliyor. Yazarın haklarını koruyan Ajans ile TRT Televizyonu arasında bu konuda anlaşma yapılmıştır.

TRT yapımcıları, bu oyunun AST'ta oynanışı sırasında elde edilen başarıya büyük katkıları olmuş olan oyuncuları bir araya toplayarak çekilecek filmde rol vermeyi arzulamaktadır. Bilindiği gibi, Asaf Çiyiltepe'nin sahneye koyduğu oyunun ilk oynanışında rol alan sanatçılar arasında Ayberk Çölok, Türker Tekin, Çetin Öner, Erkan Yücel, Rana Cabbar, Elif Türkan Çölok, Gülşen Girginkoç, Celile Toyon vardı. Bu oyuncuların tümünün tekrar bir araya gelip gelemeyeceğini zaman gösterecektir.

TRT Televizyonu Tiyatro bölümü prodüktörlerinden Oskay Alptürk "72. KOĞUŞ"un yapımı ve yönetimini üstlenmiş bulunmaktadır.

"Denizin kanı,, romanı TV dizisi oluyor

ÜNLÜ yazarlarımızdan Tarık Dursun K.'nın birçok yabancı dile de çevrilmiş olan "Denizin Kanı" adlı romanı TRT Televizyonu tarafından dizi film haline getiriliyor. Yönetmenliğini Yücel Çakmaklı'nın üstlendiği bu dizide başrolleri Oya Aydoğan, Bulut Aras, Ahmet Mekin, Eşref Kolçak ve Muhterem Nur paylaşıyorlar. Ayrıca Türk asıllı Yugoslav oyuncuları Rıfat Yıldız ve Lütfü Seyfullah da bu dizide rol alacaklardır.

Bilindiği gibi, "Denizin Kanı" Ege kıyılarındaki bir kasabada sünger emekçileri ile deniz ağası arasındaki savaşımı anlatıyor. Dizinin dış sahnelerinin çekimi Fethiye'de yapılmıştır. "Denizin Kanı" TV dizisi kasım ayında televizyonda gösterilecektir.

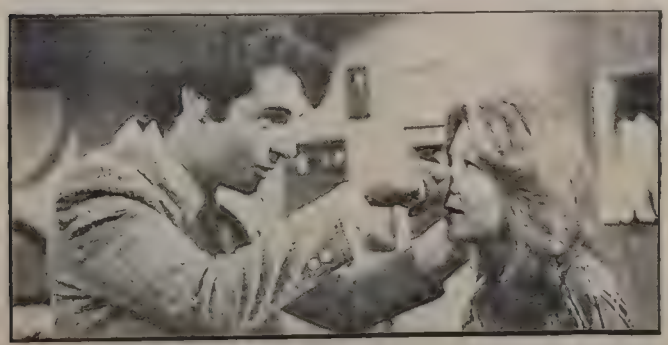

Televizyonun en çok sevilen dizilerinden biri olan "Tatlı Cadı" artık devrini kapadı. Şimdi, bu dizinin sevimli kahramanları Samantha ile Darrin'in güzel kızları "TABITHA" televizyon seyircilerinin gönlünü çeliyor. Tabitha, annesinin güzelliğini aldığı gibi, onun yeteneklerine de sahip. Yani yeni bir tatlı cadı. Tabitha'nın bir de erkek kardeşi var. Adı Adam. Ne yazık ki, Adam, annesinden hiçbir şey almamış. Belki yakışıklı, akıllı bir çocuk ama, cadılıktan anlamıyor ve yapamıyor. Tabitha ve Adam, kentte, bir TV istasyonunda çalışıyorlar. Güzel, eğlenceli bir yaşamları var. Bu arada Minerva Hala, sürekli olarak Tabitha'ya, annesinden aldığı yeteneklerini kullanmasını öğütlüyor. Ancak, bu arada, kızkardeşinin yüzünden zavallı Adam da zor durumlara düşmekten kendini kurtaramıyor.

Yeni bir TV dizisi: WKRP

Columbia'nın WKRP dizisinde rol alan sanatçılar toplu halde.

Amerika'nın orta bölgelerinden birinde, WKRP diye bilinen bir radyo istasyonu vardır. Radyo, tanınmış parçaları çalmakla ünlüdür. Ancak bu parçalar yirmi yıl öncelerine aittir. Sonuç olarak, bir ticari kuruluş olan radyo, sürekli kayba uğrar. Acaba radyoyu canlandıracak, ona can verecek biri çıkacak mı? Genç Andy Travis, bu iş için kendisine güvenmektedir. Program yöneticisi olmak üzere, radyoya başvurur.

Andy, genç, neşeli, herkesle iyi geçinen, sevimli biridir. Bu yüzden, radyo yöneticisi Arthur Carlson'a pek aldırmaz. Carlson, orta yaşlı, nalet bir adamdır. Son program yöneticisini, işe aldıktan tam otuz dakika sonra işten kovmuş bir kişidir.

Andy, ne yapacağını ölçer biçer ve WKRP'yi kurtaracaksa, işe kökünden başlaması gerektiğine, istasyonu ta temelinden sarsması gerektiğine karar verir. İşe çağdaş rock müziği ile başlamanın doğru olacağına inanmaktadır. Ne var ki, Carlson, rock müziğini duymaya bile dayanamaz. "Anne" de bu müzikten nefret etmektedir. "Anne", Carlson'un annesidir ve bu yaşlı, dediği dedik kadın, radyo istasyonunun da sahibidir! Andy, işe yavaş yavaş girmenin, alıştıra alıştıra müzik yapmanın yararlı olmayacağını bilmektedir. Bir cesaretle atılımı gerçekleştirir. Bu konuda en büyük yardımcısı diskjokey Johnny Fever'dir. Johnny, bir zamanların en ünlü rock'n' roll müzikçisi ve sunucusudur. WKRP'den gelen çağdaş müzik sesi dinleyicilere elektrik çarpması gibi etki yapar. Ancak aralarında en büyük şaşkınlığa uğrayan "Anne" Carlson dur. Kadın soluğu radyoda alır ve hemen kendisine bir açıklama yapılmasını ister.

"Anne" belki rock türü müzikten nefret etmektedir ama, parayı daha çok sever. Andy kendisine bu yöntemle para kazanabileceklerini, bir yıl sonra kazanca geçeceklerini anlatınca, Andy'nin iyi bir genç olduğunu düşünmeye başlar. Artık, Andy yürekli bir biçimde program yapabilecektir. Ama, "Anne" ona bu işi yapamazsa, istasyonu başına yıkacağını da söylemekten geri kalmaz.

Amerika'nın Columbia Pictures Television'ı tarafından gerçekleştirilen dizi, şimdilik yarımşar saatlik 13 bölümden oluşuyor.

Birbirinden komik olayların yer aldığı bölümler, Andy'nin başarısıyla sona eriyor ve radyo istasyonu giderek büyüyüp gelişiyor.

Plak

Selçuk Ural-DERTLERİMİ ZİNCİR YAPTIM-Kervan Plakçılık-Uzunçalar

Yılların sanatçısı Selçuk Ural yeni bir yapıtıyla müzikseverlerin karşısına geliyor. Ural'ın LP'sinin adı "Dertlerimi Zincir Yaptım". Müzikseverler bu adı aylar öncesinden anımsayacaklar. Sahnelerde sürekli olarak bir çıkış grafiği gösteren, yıllardır çizgisini hiçbir şekilde düşürmeyen genç şarkıcının bu LP'si hayli sıkı bir çalışmanın ürünü. Yapıtın bir özelliği de en yeni ve en eski şarkıların içiçe bulunması. Yapıtta yer alan parçaların çoğunda besteci ve söz yazarı olarak Mustafa Alpagut'un imzasını görüyoruz. Albümde şu parçalar yer alıyor: "Kalbim Kırık Derdim Çok", "Anlat Arkadaşım", "Benim Ömrüm Bana Yetmedi", "Bu Gece", "Rüyamda Seni Gördüm Dün Gece", "Bir Tuhafım Bu Akşam", "Bir Kadeh Senin İçin". Hafif Müziği gerçekten seviyorsanız ve Selçuk Ural'ı gerçekten tam anlamıyla tanımak istiyorsanız, "Dertlerimi Zincir Yaptım"ı kesinlikle plak koleksiyonunuz arasına katmalısınız...

21. Peron TANIŞMA - Arı Yapım/Yonca Plak-Uzunçalar..

Müzikseverler 21. Peron adını sanırız hemen anımsayacaklar ve bu topluluğun adını okur okumaz, onların Eurovision elemelerinde birinciliği kazanan şarkıları "Seviyorum"u mırıldanmaya başlayacaklardır. 5 gençten oluşan ve bugün üyelerinin çoğunu çeşitli nedenler yüzünden yitiren 21. Peron'un bu LP'si 11 melodiden oluşuyor. Topluluğun kendine özgü bir müzik anlayışı var ve yapıt dinlendiğinde bu özellik hemen göze çarpıyor. Andreas Wildermann, Erdem Erdem, Gökhan Akçay, Haluk Öztekin ve Maria Rita Epik ellerinden gelen her şeyi ortaya koyarak bu yapıtı oluşturmuşlar ve sonuç iyi olmuş. Albümün en ilginç parçaları arasında "Seviyorum"u, "N'olur Üstüme Varma Anne"yi, "Yağmurlu Deniz"i ve "Gecenin Bir Yanında"yı gösterebiliriz.

ENÇOK SATAN PLAKLAR LİSTESİ:

YERLİ UZUNÇALAR

1. (2) Nilüfer 79—Nilüfer (Burç) 2. (1) Nazım Türküsü—Ömer Zülfü Livaneli (Yarın) 3. (—) Süperstar-2 Ajda Pekkan (Philips).

YERLİ 45'LİK

1. (2) Pamuk Dede— Erdem Alkın (Göksoy) 2. (—) Kara Gölgen Olaydım— Ersan Erdura (Öncü) 3. (—) Gidenlerin Türküsü— Edip Akbayram (Burç).

YABANCI UZUNÇALAR

1. (3) Automatic Disco Express 79 —Çeşitli Sanatçılar (West) 2. (--) Music Story (West) 3. (—) Exodüs— Bob Marley and the Waillers.

YABANCI 45'LİK

1. (3) Dschingis Khan— Dschingis Khan (West) 2. (—) Hooray Hooray Boney M. (Yankı) 3. (1) Le Freak— Chic (Discovox/Atlantic).

Pul

ULUSLARARASI SERGİLERDE GENÇLERİMİZİN BAŞARILARI

1.- NAJUBA 79:

20 - 22 Nisan 1979 tarihleri arasında İsviçre'de Baden Kentinde yapılan "IV. ULUSAL GENÇLİK PUL SERGİSİ"ne Türkiye'den iki genç katılmıştır.

14 yaş kategorisine TÜRKİYE Pul Koleksiyonu ile katılan Levent OĞUR Bronz Madalya ile Özel Armağan ve 17 yaş kategorisine katılan Cihat YILMAZ ise Gümüş-Bronz Madalya kazanmıştır

2.- JUVAPHİL 79:

Fransa'da Courbevoie Kentinde 26 - 29 Nisan 1979 tarihleri arasında tertiplenen AVRUPA ÜLKELERİ ORTAK PAZAR ÜYE Devletlerin Gençlik Pul Sergisinde Türkiye'den Mustafa EGİLLİ (16 yaş kategorisinde) Türkiye Pul Koleksiyonu ile Sergiinin Özel Şeref Armağanını ve Orhan UNLUÇERCİ (18 yaş kategorisinde) Gemicilikte İnkişaf adlı Pul Koleksiyonu için Bronz Madalya kazanmıştır.

3.- PHİLASERDİCA 79:

18 - 27 Mayıs 1979 tarihleri arasında Bulgaristan'da Sofya'da yapılan ULUSLARARASI PUL SERGİSİ'nin Gençlik kısmına Türkiye'den 5 Genç katılmış olup, bunlar sırası ile aşağıdaki sonuçları almışlardır:

Nil VERSAN (21 yaş) ATATÜRK Pul Koleksiyonu ile Gümüş madalya.
Aydın ÖZGÜR (16 yaş) Türkiye Pul Koleksiyonu için Gümüş Bronz Madalya.
Yücel KOSAL (17 yaş) İlk Uçuşlar koleksiyonu için Gümüş-Bronz Madalya.
Hakan EFENDİOĞLU (14 yaş) Türkiye Pul koleksiyonu için Bronz Madalya

Kitap

Oktay Akbal —İKİ ÇOCUK (Resimleyen: Haslet Soyöz) — ABeCe Yayınları, Çocuk Öyküleri Dizisi — 72 sayfa, 25 lira.

Kitaba adını veren "İki Çocuk" ünlü öykü yazarlarımızdan Oktay Akbal'ın kahramanı çocuklar olan öykülerini topladığı bu kitabını seveceğinizden kuşkumuz yok. Kitaba adını veren "İki Çocuk" 8 öykünün birincisi. Yazar özellikle kişisel yaşamına girmiş konuları işlemiştir.

Jules Verne —DÜNYANIN UCUNDAKİ FENER— Altın Kitaplar Yayınevi, Çocuk Kitapları Dizisi —198 sayfa, 50 lira.

Dünya Çocuk Edebiyatında, Fransız yazarı Jules Verne'nin olağanüstü görkemli bir yeri vardır. Yapıtları birçok dile çevrilmiş, büyük bir bölümü film haline getirilmiş, yine bir çok yapıtı çizgi-roman şekline sokulmuştur. Yazarın en ünlü romanları arasında "Kaptan Grant'ın Çocukları", "Denizaltında 20.000 fersah", "80 Günde Dünya Gezisi" vb. sayabiliriz.

Sinema

NOKTA İLE VİRGÜL İLK FİLMLERİNE BAŞLADILAR.

TV ekranlarının sevimli güldürü sanatçıları Nokta ile Virgül de sonunda sinemaya geçtiler ve ilk filmlerini çevirmeye başladılar. Nokta (Abdullah Şahin) ve Virgül (Enver Demirkan), yönetmenliğini Oksal Pekmezoğlu'nun yaptığı "Gırgır Dünyası" ya da "Nokta ile Virgül Paldır Küldür" adını taşıyacak filmde çeşitli kimliklerle seyirci önüne çıkacaklar. Özellikle çocuk izleyicilerin beğenisini kazanan Nokta ile Virgül'ün bu ilk filmlerinin başarılı olması için tüm Erman Film ekibi canla başla çalışıyor. Nokta ile Virgül'ün rol arkadaşları Suna Yıldızoğlu, Bahar Erdeniz, Yıldırım Gencer, Kayhan Yıldızoğlu, Huysuz Virjin (Seyfettin Dursunoğlu), Mete Sezer, Yaman Tüzcet, Hulusi Kentmen, Baki Tamer, Ahmet Türkay Şener.

Nokta ile Virgül, "TV'de olduğu gibi sinemada da bizi destekleyen büyük bir izleyici topluluğu bulacağımızı sanıyoruz. Özellikle çocuk izleyicilerimize bu konuda güvenimiz var. Sinemayı çok sevdik ve neden bugüne dek film çevirmediğimize çok üzüldük. Bundan sonra yılda iki üç filmde bizi görebileceksiniz" diyorlar.

BUBİKOĞLU İTALYANLARLA FİLM ÇEVİRİYOR

Yapımcı yönetmen Türker İnanoğlu'nun eşi Gülşen Bubikoğlu, son filminde İtalyan oyuncularla birlikte oynuyor. Doğum yaptıktan sonra film çalışmalarını azaltan ve yılda iki üç filmde oynayan Gülşen Bubikoğlu'nun yeni filminin adı "Mücevher Hırsızları". Eşinin sahibi olduğu yapımevi adına Türk–İtalyan ortak-yapımı olarak çevrilen "Mücevher Hırsızları", adından da anlaşılacağı gibi bir aşk ve serüven filmi. İtalyan yönetmeni Guido Zurli'nin çektiği filmde Gülşen Bubikoğlu'nun rol arkadaşları Karin Schubert, Edmund Purdom, Paolo Carlini, Alan Moore. Türk oyuncular arasında da Bulut Aras, Tanju Gürsu, Turgut Özatay, Kenan Pars bulunuyor.

Bundan sonra az, ama adını dış dünyada duyuracak nitelikte filmlerde oynamak istediğini belirten Gülşen Bubikoğlu, "Türk Sinemasının ancak ortak-yapımlarla sesini dış dünyaya duyuracağına inanıyorum. İtalyanlarla daha önce de film çevirmiştim. Bunun her yönden yararını gördük. Bu filmin de öbürlerini aratmayacağını umuyorum," demektedir.

FİKRET HAKAN BODRUM'DAN GELİP YENİDEN FİLM ÇEVİRMEYE BAŞLADI

Fikret Hakan uzunca bir aradan sonra yeniden sinemaya döndü ve film çevirmeye başladı.

Birkaç yıl önce değişik bir tür halk müziği denemesiyle sahneye çıkan bir dönemin ünlü sinema oyuncusu, bu nedenle film çalışmalarını azaltmış bulunuyordu. Bir ara yapımcılık denemesine de giren ve kendi adına kurduğu Hakan Film adına bir iki film çeviren Fikret Hakan, daha sonra Yeşilçam'a küsmüş ve Bodrum'a yerleşmişti. Bir süre satın aldığı deniz motoruyla turistik geziler düzenleyen Fikret Hakan, büyük bir kaza geçirmiş, uzun zaman tedavi görmüş, Bodrum yöresindeki deniz köylerinden birinde tek başına yaşamaya başlamıştı. Meslek aşkı ve sanat tutkusu ağır basan Fikret Hakan, geçenlerde Istanbul'a dönerek iki filmlik bir sözleşme imzaladı. Bodrum şimdilik onun için uzak bir anı olarak kalacak.

Toplumsal filmlerdeki rolleriyle ün yapan Fikret Hakan geçtiğimiz ay yeni bir filme başladı. Geçen yıl "Maden" filmiyle Yeşilçam'da çıkış yapan genç yönetmen Yavuz Özkan'ın çevirdiği "Fırtına İnsanlar" ya da "Demiryolu Grevi" adlı filmde Tarık Akan, Sevda Aktolga, Neslihan Danışman, ve Hikmet Çelik'le önemli rolleri paylaşan Fikret Hakan, Antalya Film Şenliği'ne yetiştirilmek için aralıksız çalışılan bu filmi bitirdikten sonra Atıf Yılmaz'ın yönetmenliğini yapacağı "İp" adlı ikinci filmine başlayacak. Film yapımcılığının dışında bir ara yönetmenlik de yapan Fikret Hakan "Bundan sonra sinema yaşamımı oyuncu olarak sürdüreceğim. Ünümü oyuncu olarak yaptım. Bir süre daha oyuncu kalmak istiyorum" demektedir.

Bodrum'a yerleşen Fikret Hakan'ın sinema dan koptuğu söyleniyordu, fakat yeni yaptığı anlaşmalar söylentiyi yalanlıyor.

kısa, kısa...

- Geçen ay yitirdiğimiz ünlü sinema oyuncusu Ayhan Işık için kısa adı SİYAD olan Sinema Yazarları Derneği, sinemaya geçmiş hizmetlerinden dolayı özel ödül verecek, bir "Ayhan Işık Toplu Gösterisi" düzenleyecek ve her yıl ölüm günü olan 16 haziranda Türk Sinema sorunlarının da tartışılacağı açık oturumlu bir anma günü düzenleyecek.
- Müjde Ar, arabesk şarkılarıyla ün yapan Orhan Gencebay ile birlikte "Kader Diye Diye" adlı yeni bir filme başladı. İki oyuncunun birlikte ikinci filmleri oluyor. İlk filmleri "Batsın Bu Dünya" adını taşıyordu. Yeni filmde Orhan Gencebay cezaevinden çıkmış bir suçlu, Müjde Ar ise bir bar kadını rolünde.
- Sinemadan ayrıldıktan sonra şarkıcılığı meslek seçen Göksel Arsoy'a son Kıbrıs gezisinde, konusu Kıbrıs barış harekatına ilişkin bir film önerisinde bulunuldu. Kıbrıs'ta kurulacak ilk film yapımevinin yapıtı olacak bu filmin yönetmenliğini bir Fransız yapacak. Göksel Arsoy öneriyi kabul etmezse bir başka oyuncu bulunacak.

GALİLEO

- İTALYAN FİZİK VE ASTRONOMİ BİLGİNİ
- 1564'DE PİSA'DA DOĞDU.
- 1642'DE ARCETRİ'DE ÖLDÜ

KİMLİĞİ

Fizik, matematik ve astronomi dallarında yaptığı buluşlar ve deneysel araştırmalarıyla, çağımız biliminin temeli olan gözlemciliğin kurucusu sayılır. Babası Vincenzo Galilei müzik ve felsefeyle uğraşırdı. Genellikle Galileo adıyla tanınan bu büyük bilgin ilk öğrenimini Floransa yakınındaki Vallambrosa'da Ogüsten rahiplerinin yönettiği bir okulda yaptı. 1581—1585 yılları arasında Pisa Üniversitesinde tıp eğitimi gördü, ancak matematiğe duyduğu ilgi yüzünden tıptan ayrıldı. Yirmi yaşında iki büyük keşif yaptı. 1589 yılında Pisa Üniversitesine, 1592'de Padua Üniversitesine matematik profesörü oldu. Son sekiz yılını Floransa'da geçiren bilgin 1637'de gözleri kör olmasına karşın son soluğuna dek çalışmaktan yılmadı. Galileo, ömrü boyunca bağnazlık ve bilgisizlikle savaştı.

ÖZELLİKLERİ

- Galileo henüz 19 yaşındaydı. Pisa'daki büyük kilisenin kubbesinde asılı duran lambalardan birinin çok düzenli aralarla iki yana sallandığını gözledi. Bu olayı nabzının atışıyla karşılaştırdı. Hareketlerdeki gidiş-gelişlerin eşit aralıklarla olduğu sonucuna vardı. Bu sonuç sonradan saatlerin yapımında büyük bir rol oynadı.
- Galileo, fizikte yeni bir çığrın açılmasını şöyle sağladı: Pisa Kulesinde yaptığı deneyde aynı yükseklikten bırakılan aynı ağırlıkta iki ayrı cismin yere aynı zamanda düşeceğini kanıtladı.
- Teleskop 1608 yıllarında Hollanda'da icat edilmişti. Galileo 1609'da teleskobunu bir org borusundan yaptı. Bu teleskop eşyayı üç kat büyütebiliyordu. Daha sonra cisimleri otuz kat büyütebilen teleskop yapmayı da başardı. Bu teleskopla o güne dek bilinmeyen bazı yıldızları keşfetti, ay yüzeyinin düzgün olmadığını dağlar, vadiler, kraterlerle kaplı olduğunu gördü. Bu arada Jüpiter gezegeninin dört uydusunun bulunduğunu keşfetti. Galileo, teleskopla gördüklerinden sonra, astronomi bilgini Copernicus'un kuramlarının doğruluğuna inandı.
- Büyük bilgin, bütün bu deney ve gözlemlerinden sonra, dünyanın kendi ekseni ve güneş çevresinde döndüğünü kesin olarak ileri sürdü.
- Bilginin önemli buluşlarından biri de, o devirde gemicilerin çok işine yaramıştı. Bu, günümüzde de her yerde kullanılan dürbündü. Gemiciler, dürbüne "denizler casusu" adını vermişlerdi.

"DÜNYA GENE DE DÖNÜYOR"

Galileo, Copernicus'un kuramlarını desteklemekle başına iş açmıştı. Roma Kilisesi koyu bir bağnazlık içindeydi. Copernicus gibi bilginlere düşmandı. Bu yüzden Kilise Galileo'yu da uyardı. Ama büyük bilgin inandığını yadsıyacak yapıda bir insan değildi. Kilisenin uyarılarına aldırmadı, uzayla ilgili bilimsel ve çok önemli bir yapıt yayımladı. Din adamları bu meydan okumaya çok öfkelendiler. Galileo'yu Engizisyon Mahkemesinin önüne çıkardılar. Duruşma dört ay sürdü. Galileo, Copernicus'u desteklemediğini söyleyince dava bitmiş oldu. Böylece, büyük bilgin, "dünya dönmüyor" demiş oluyordu. Oysa, Galileo, inancından vazgeçmemişti, sağ kalması ve çalışmalarını sürdürmesi gerektiğini, bilime böylece katkıda bulunabileceğini biliyordu. Mahkemeden çıkarken, "Gene de dönüyor!" diye mırıldanıyordu.

Albay NEPALBAY ve KÜÇÜKOĞLU

DEMİRYOLU! BATININ TARİHİNDE EN GÖRKEMLİ BÖLÜMLERDEN BİRİNİN BAŞLIĞI OLABİLİR. ÇÖLLERİ GEÇEREK...

... NEHİRLERİ AŞARAK ...

DAĞLARA TIRMANARAK ...

DEMİRYOLU DOĞUNUN VAHŞİ KALBİNE GİRDİ. VE GÜNÜN BİRİNDE PEK-İYİ-LER'İN TOPRAKLARINA VARDI...

ÇOK ANLAYIŞLI DAVRANDIN BÜYÜK ŞEF! ULUSUMUZ SANA MİNNETTARDIR!

DOĞRU OLAN HER ŞEYE KARŞI ANLAYIŞLI DAVRANIRIM... EEE BUNLAR DA DOĞRU ŞEYLER!

SİZE, BENİM ADAMLARIMDAN HİÇBİR KÖTÜLÜK GELMEYECEKTİR! DURGUNBOĞA SÖZÜ VERİYORUM!

GÜZEL! GEÇMİŞİN ÜZERİNE BİR SÜNGER ÇEKELİM. *

(*) GEÇMİŞ TARİHLERDE, DURGUNBOĞA DEMİRYOLUNUN TOPRAKLARINDAN GEÇMESİNE KARŞI ÇIKMIŞTI.

UZLAŞMACILIĞINI ANLAYAMIYORUM DURGUNBOĞA... SANA RÜŞVET Mİ VERDİLER?
SÖZLERİNE DİKKAT ET DAVULGÖLGESİ! BEN BİR BEYAZ DEĞİLİM!
BAK! KIRMIZI ÇİZGİ BİZİM TOPRAKLARIMIZIN ÇAPINI GÖSTERİYOR, DEMİRYOLU HATTI İSE TOPRAKLARIMIZA GİRMEDEN YANINDAN GEÇİYOR...
DEMEK Kİ BU DEMİRYOLUNUN İNŞAASI TAMAMİYLE YASALDIR!
SİZİ HARİTAYI GÖSTERSENE!
TAMAM ALBAYIM! DAVULGÖLGESİ HARİTAYA BAKIYOR...
NE YASAL NE YASAL... KIRMIZI ÇİZGİ TOPRAKLARIMIZIN GERÇEK ÇAPINI GÖSTERMİYOR! BU HARİTA SAHTE!
CİDDİ MİSİN?
EMİNİM! GERÇEK HARİTA BİZDE OLANIDIR. İKİSİNİ KARŞILAŞTIRABİLİRSİN, BENCE SENİ UÇ KAĞIDA GETİRDİLER!
DEMEK ÖYLE HA!
OLDU ALBAYIM OLDU!

KÖYE KOŞ HARİTAMIZI AL. BEN BU ARADA ADAMLARA SİLAH DAĞITAYIM.
BENİ KAZIKLADIKLARINA PİŞMAN OLACAKLAR!
GEÇ KALDIK KÜÇÜK DOSTUM! ARTIK BABANA LAF ANLATAMAYIZ!
DAVUL GÖLGESİ DÖNDÜĞÜNDE DURUN- BOĞA KAZIKLANDIĞINA İNANACAK. HARİTAYI BENİM BOZDUĞUMU BİLMEDİĞİNDEN SANTİYEYE GİRİP...
DEMİRYOLUNA SALDIRACAK, BİZ DE DEMİRYOLUNU KORUMAK İÇİN KARŞI KOYACAĞIZ YE BÖYLECE...
BEKLEDİĞİMİZ SAVAŞ OLACAK!
DÖRTGÖZÜN DALAVERESİNİ BİRAZ ÖNCE ÖĞRENDİM... BABANA ZAMANINDA HABER VEREMEDİK AMA... HALA BİR ŞEYLER YAPABİLİRİZ. GEL BAKALIM!
PEKİ AMA NASIL?
DOĞRU KALEYE! SAVAŞA HAZIRLANMALIYIZ!
GERÇEKTEN GEREKLİ Mİ?
BAŞKA SEÇENEĞİMİZ YOK!

BOM!
ZAVALLI DUMUL... GÖLGESİ!..

FAZLA HIZLI VURMADIN DEĞİL Mİ?!
YOK CANIM, UFAK BİR ŞEKERLEME YAPACAK.. BİZ DE BU ARADA DURUMU DÜZELTEBİLECEĞİZ.

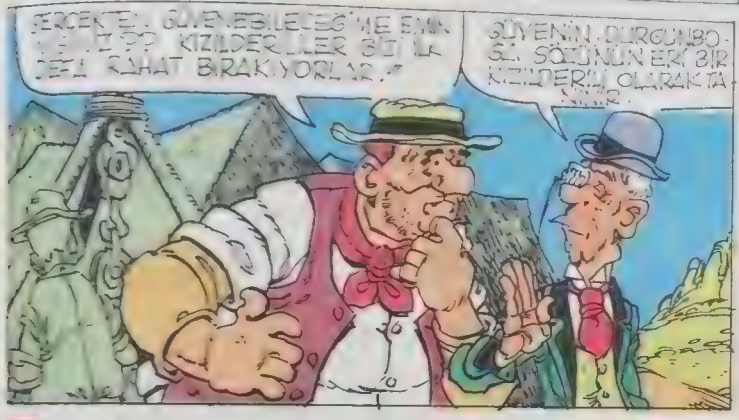
GÜVENEBİLECEĞİNE EMİN MİSİN? KIZILDERİLER BİZİ İLK DEFA RAHAT BIRAKIYORLAR.!
GÜVENİN, DURGUNBOĞA.. SÖZÜNÜN ERİ BİR KIZILDERİLİ OLARAK TA

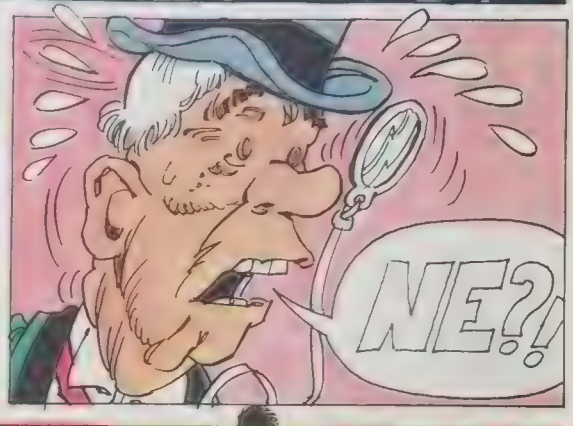
NE?!

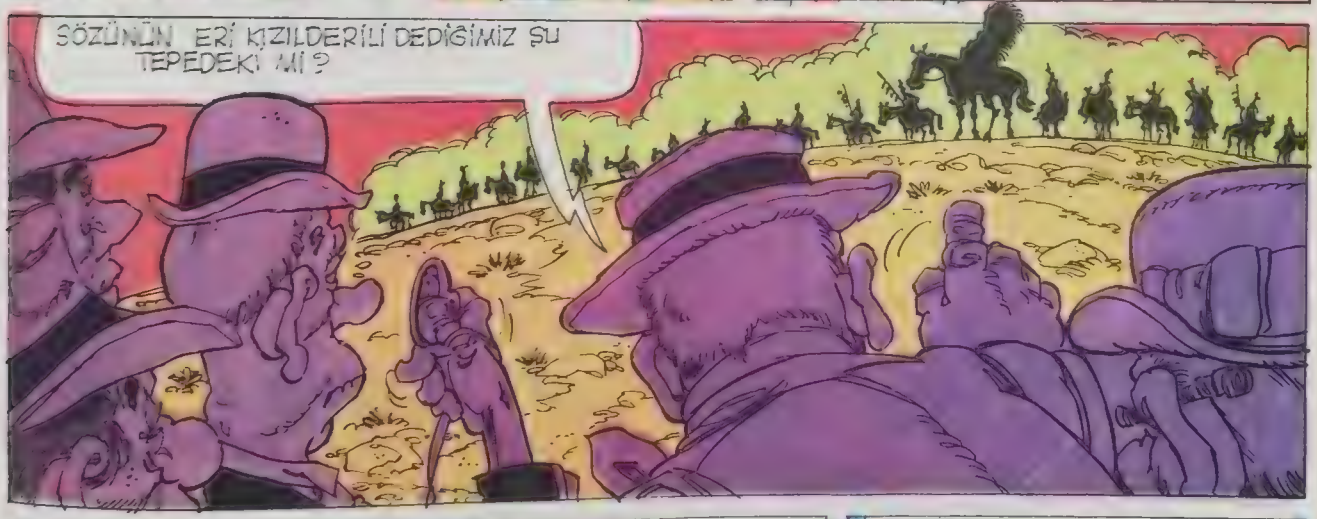
SÖZÜNÜN ERİ KIZILDERİLİ DEDİĞİMİZ ŞU TEPEDEKİ Mİ?

HERKES TÜFEĞİNİ ALSIN ÇOCUKLAR! ONLARI PÜSKÜRTMEĞE HAZIR OLALIM!
SEN! KALEYE KOŞ, ASKERLERİ ÇAĞIR!

HIH! ASKERLERİ ÇAĞIRMAK MI? İŞTE ASKERLER! BİZİMKİLER HEP ZAMANINDA GELİRLER!

BORAZANCI, HÜCUM BORUSUNU ÇALMAYA HAZIR OL!
NEW YORK HERALD
ALBAY HEPALBAY DEMİRYOLUNU KIZILDERİLİLERİN SALDIRISINDAN KURTARDI!
GAZETELER BENDEN SÖZ EDECEK!
BÖYLECE, ARTIK SONUNDA GENERAL OLACAĞIM!
BU ARADA...
BANA NE OLDU? HA! HARİTA!
ÇABUK OLMALIYIM!..
KÖYE VARDIĞINDA...
NE? BUNLARIN İKİSİ DE AYNI!
BEN İŞARET EDER ETMEZ SALDIRACAĞIZ! DAVULGÖLGESİ NEREDEYSE GELİR!
NE KADAR BARIŞSEVER OLURSAM OLAYIM, GURUR GURURDUR!
DURGUNBOĞA, DUR!

YANILMIŞIM! HARİTALARIN İKİSİ DE AYNI! KİMSE SENİ KAZIKLAMAMIŞ!
BAK İKİSİNE DE! BEN HATA ETMİŞTİM!
NE HATASI! DAVUL-GÖLGESİ, BEN VE GÖNLÜBOL İYİ İŞ BECERDİK!
HERKES EVE DÖNÜYOR, ÇOCUKLAR!
NE VAR?
AMA DURGUN-BOŞA! BAZI SÖZLER!.. BÜYÜKŞEFİN AĞZINA!..
GERİ ÇEKİLİYORLAR!
AMA NEDEN? NASIL OLUR?
BEN NEDENİNİ BİLİYORUM! TEĞMEN GÖNLÜBOL'UN SAĞ ELİNE BAKIN! PARMAKLARI KIRMIZI MÜREKKEP İÇİNDE!
VE İŞTE BAKLENMEYEN SONUÇ...
ASLA GENERAL OLAMAYACAĞIM!!
ASLA!
ASLA!
ASLAAAA!

BİLMECE BULMACA EĞLENCE

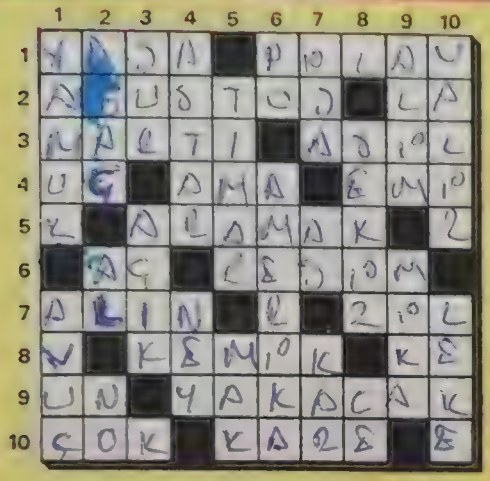

SOLDAN SAĞA: 1— Ülkemizde Türkiye Büyük Millet Meclisince konulan ve herkesin uyması gereken kurallara verilen ad... Bir pirinç yemeği, 2— Malazgirt, Otlukbeli, Çaldıran savaşlarının kazanıldığı, Kurtuluş Savaşı'nda BÜYÜK TAARRUZUN başarıyla sonuçlandığı ve ZAFER BAYRAMI'nın kutlandığı ay.. Bir nota, 3— Beyaz bir deniz kuşu.. İyi bir soydan gelen (soylu), 4— Bir şeyin bitim noktası.. Fakat anlamında bir sözcük.. Tembih sözü, 5— Bulmaya çalışmak, 6— Boş mideli.. Bir şeyin kâğıt veya muşamba üzerine kalem veya boya ile çizilen benzeri, 7— Yüzümüzün kaşlarla saçlar arasındaki kısmı.. Bir çeşit çıngırak, 8— İskeleti oluşturan sert organlar.. KESE'nin ilk hecesi, 9— Tahıl tanelerinin öğütülmesiyle elde edilen besin maddesi.. Odun, kömür, gaz gibi ısı sağlamak için yakılan maddelere verilen genel ad, 10— Az'ın karşıtı.. Geometride "kenarları ve açıları birbirine eşit olan dört kenarlı bir şekil" (dördül).

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1— Yalnız iki kenarı koşut olan dörtgenlere verilen ad.. Elin iç tarafı, 2— Gövdesi ve dalları odun olabilen büyük bitkilerin genel adı.. Kırmızı.. Numara'nın kısa yazılışı, 3— Kale duvarı.. Kapalı'nın karşıtı, 4— Kimi giyeceklerin iç tarafına geçirilen ince kumaş.. Kaval biçiminde nefesli bir çalgı, 5— At bakımı ve temizliği.. Bir mastar eki, 6— İtalya kuzeyinde büyük bir ırmak.. Christopher Columbus (Kristof Kolomb) tarafından keşfedilen kıta. 7— Hıristiyan dinini kuran peygamber.. ASMAK'tan bir emir.. Kışın yağar, 8— İKİ ve DÖRT ile bölünebilen sayılardan biri.. Alfabemizde üçüncü harfin okunuşu, 9— BİLGİN ile eşanlamlı bir sözcük.. Cam yerine kullanılan ve ateşe dayanıklı olan saydam bir madde. 10— Küçük el bavulu.. Kumaş üzerinde yağ, boya ve benzeri şeylerin bulaşmasıyla oluşan kir izi.

BALIKÇIL KUŞU. Resimde bir balıkçıl ile ayrıca 11 parça görülüyor. Bu parçalardan dokuzu ile balıkçıl kuşunun eşi oluşturulabilir. Demek ki parçalardan ikisi bir işe yaramamaktadır. Bu gereksiz iki parça hangisidir?

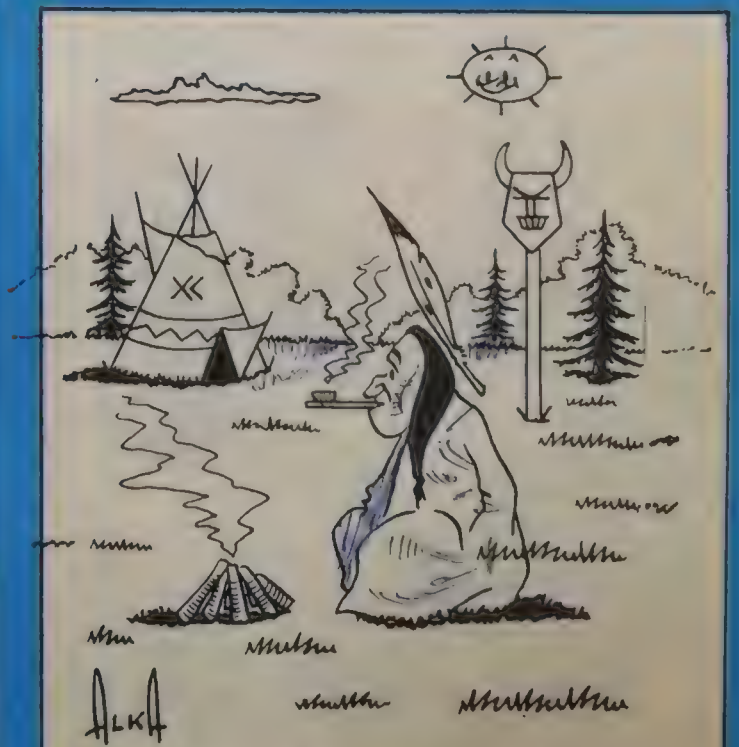

KIZILDERİLİ KAMPI. Oturan Boğa adındaki Kızılderili ateşin karşısında dinleniyor. Bu resimde altı tane yanlışlık vardır. Bunları bulabilir misiniz?

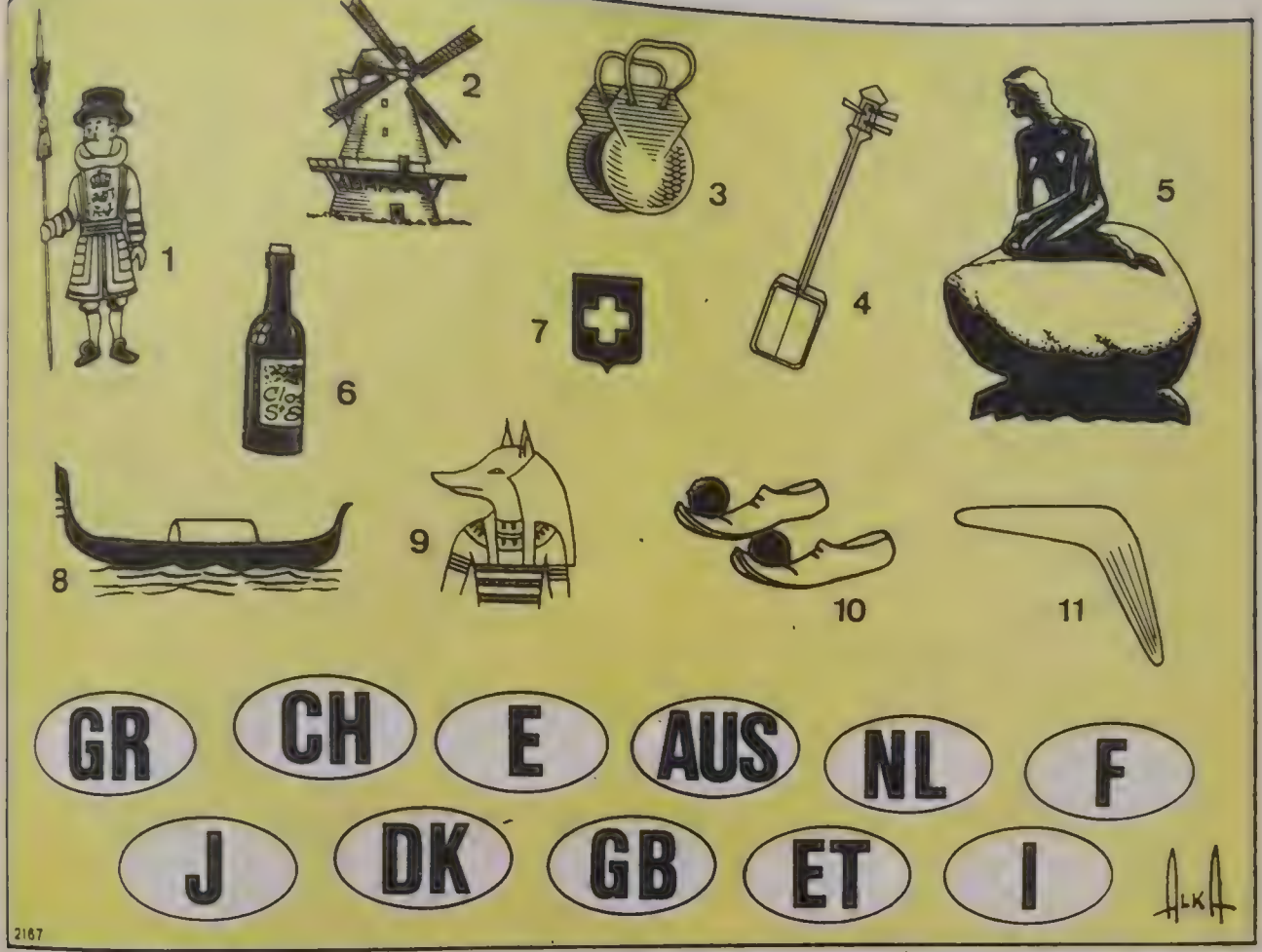

SİMGELERLE ÜLKELER. Yukarda ülkelerin trafik simgeleri görülüyor, ayrıca ülkeleri tanıtan görüntüler de var. Simge ve görüntülerin hangi ülkelere ait olduğunu söyleyebilir misiniz?

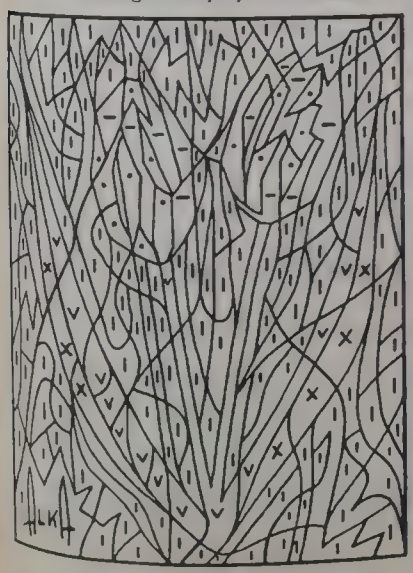

NE KADAR GÜZEL . Şu renkleri kullanarak boyama yaparsanız ortaya neler çıkacağını göreceksiniz: (–) kırmızıya; (.) siyaha; (v) açık yeşile; (x) de koyu yeşile boyanacaktır. (|) işareti açık mavi olacaktır. Üzerlerinde işaret bulunmayan bölümler beyaz bırakılacaktır. Ortaya çıkan tabloyu, herhalde seveceksiniz.

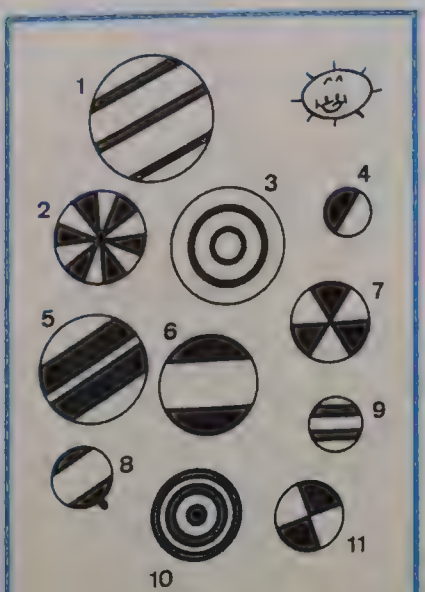

TOPLAR. Yukardaki toplar değişik şekilde boyanmış ve boyutları da değişik görünüyor ama, ikisinin çapı eşit. Eşit çaplı topları bulabildiniz mi?

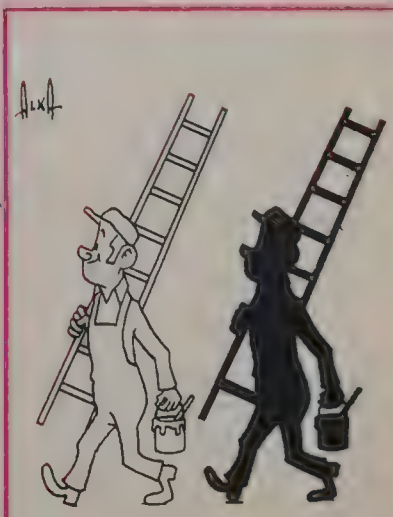

BOYACININ GÖLGESİ

Elinde merdiveni yürüyen boyacının gölgesi duvara vurmuş. Gölgede tam 6 yanlışlık var. Acaba bu yanlışları bulabilir misiniz?

YANITLAR 31. SAYFADA

SİZİN SAYFANIZ

OYA DEMİRAL — Salihli

ÇOCUKLAR

Küçüklü büyüklü
Oynayın herzaman
Beni de unutmayın
Ben de bir çocuğum
Çocukların çeşit çeşit
Adı var
En çok severler
Parkı, bahçeyi
Okul çocukları
Sever bilgileri
Okur kitapları
Yazar defterlere
Yaşasın dünyadaki
Tüm çocuklar

EKİN DELİGÖZ ·
Çamlıca/Istanbul

KELEBEK

İki boynuzu var
Çok ince

İki kanadı var
Çok süslü

İki gözü var
Çok küçük

Kırlardaki yapraklarla oynar
Gülden sümbüle atlar

İlkbaharla yazı seversin
Sonbaharla kışı sevmezsin

Çünkü kışın ölürsün
Yazın oynarsın

Ah! Ne güzelsin ama
Ömrün çok kısa

BANU UZKUT—Muğla

HER ŞEY NE GÜZEL AMA

Her şey güzel ama...
Savaş var yine de
Her şey güzel ama,
Ayırım var yine de
Niye sanki bu insanlar
Birbirlerini anlamazlar?
Her şey güzel ama,
Ortada anlayışsızlık var
Çocuk Yılı ilan ettiler
Bu yılı
Oysa yalnızca 79 değil
Bütün yıllar çocukların olmalı

E. A.

BEN ÇOCUĞUM

Ben çocuğum
Yaşamak benim de hakkım
Sizler nasıldınız?
Annem, babam, ağbeylerim,
Siz büyüklerim.
Oyunlar oynar, gülerdiniz
Çevrenize neşe saçar,
Öpücükler verirdiniz.
Bunları ben de istiyorum
Oynamak, eğlenmek
Sevmek, sevilmek
benim de hakkım
Top tüfek istemiyorum
Bombalar yıkmasın dünyayı
Yok olmasın kardeşlerim.
Bembeyaz bir ülke,
Mutluluklarıyla istiyorum.
Benim ülkemde savaş olmasın
Çocuklar ve halkım ezilmesin
Herkes, her şey sevilsin
Sevgi, barış, eşitlik istemek
Benim de hakkım
Ben çocuğum
Yaşamak istiyorum
Bir elimde balon
bir elimde ekmek
Kırlarda özgürce koşmak
Kuşlar gibi uçmak istiyorum
Ben çocuğum
İstemek, yaşamak
benim de hakkım.

SAFFET GÜNGÖR
Gazimehmet Köyü/Uzunköprü

FİDAN

Bak bir fidan!
İncecik
Rüzgâr değse eğilecek
Dokunmayın, daha büyüyecek

NURTEN BAYRAKTAR
Sarayönü / Konya

BİZE DE MEKTUP VAR

Yayınlamakta olduğunuz bu dergiyi okuyor ve her yönüyle iyi buluyorum. Dergide "Bilim ve Teknik" ve "Pul Koleksiyonculuğu" konularında bilgiler vermenizi rica ediyorum.

ŞÜKRÜ SİYAM-Yenimahalle/Sakarya

Her ay derginizi okuyor ve beğeniyoruz. Derginizde Dünya'da ve Türkiye'de "Tıp İlmi" üzerine bilgi veren bir köşe istiyoruz. İsteğimizin gerçekleşmesi için şimdiden teşekkür ederiz.

TOLGA VE TOYGAR KÖSE—
Karşıyaka/İzmir

Derginizi her ay alıp okuyorum. Derginizde bazı eksiklikler var: Bir resim sayfası ve resim hakkında bazı bilgiler olmasını, Keloğlan'ın öykülerinden, şiirlerinden derginizde yayınlanmasını isterim. Hepinize başarılar dilerim.

HİKMET ARICI-Selendi/Manisa

Boş zamanlarımızı değerlendirmek, yeteneklerimizi geliştirmek ve bazı ders araçlarımızı kendimiz yapabileceğimiz, "Haydi İş Başına" ya da "Yeteneğimizi Geliştirelim" ya da sizin uygun göreceğiniz bir başlık altında bir köşe açamaz mısınız? Bu köşede malzemeler, şekiller ve yapılış biçimlerinden söz etmeniz yeterli olabilir.

AHMET ÖZTÜRK-Paşabahçe/Istanbul

Biz Kumbara'yı (Dergisini) çok seven kardeşleriz. Sabırsızlıkla Kumbara'nın çıkmasını bekliyoruz, gerçekten çok yararlı bir atılım, biz çocukları mutlu kılıyor. İş Bankası'nın yetkililerine teşekkür etmeyi borç biliriz.

MUSTAFA ve ORHAN SEZER
Tekirdağ

GARİP ama GERÇEK

Derleyen : ADLİ MORAN Çizen : MEHMET TUNALI

ÇİN ALFABESİNDE 40.000 HARF YA DA İŞARET VARDIR 8 YA DA 10.000 İŞARET YAZIP OKUYABİLEN ÇİNLİ, ÇOK KÜLTÜRLÜ BİR İNSAN OLARAK TANINIR. BİR GAZETEYİ OKUYABİLMEK İÇİN AŞAĞI YUKARI 4000 HARF BİLMEK ŞARTTIR...

HALEN DÜNYANIN EN KÜÇÜK ORDUSUDUR. MONACO PRENSLİĞİNİN ORDUSUDUR. BU ORDUNUN SU BAY, ASSUBAY VE ER OLARAK KADROSU 65 KİŞİLİKTİR.

FİLİPİNLER'DE YAŞIYAN BONTOKLAR MİLLİ MÜZİK ALETLERİ OLAN BİR NEVİ KAVALI BURUNLARIYLE ÇALARLAR..

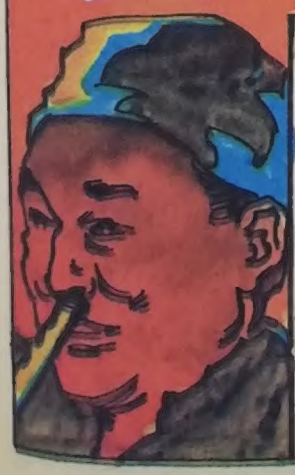

EKUADOR'DA GUAYAKİVİL ŞEHRİNİN SOKAKLARINA GÜNEŞ DAHA ÇABUK TESİR EDİP KURUTSUN DİYE KAKAO SERİLİR..

YANITLAR

✸ DENEKTAŞI

1. a) Alphonse de Lamartine, Fransız ozanı. c) Franz Liszt, Macar besteci ve piyano virtüözü. d) Mark Twain, Amerikalı yazar. 2. Sinarit balığı 3. Arnavutluk. Tiran 4. Mihrimah Sultan. 5. Pedagoji. 6. Suyun parıl parıl olduğunu. 7. Kriko. 8. Maden. 9. Florence Nightingale. 10. Enlem ve boylam. 11. Arzu. 12. Platin (İspanyolca "plata" dan). 13. İki puan sayılır. 5 kez faul yapan oyun dışı kalır. Top 30 saniye elde tutulabilir. 14. Oniki parmak bağırsağı (Duodenum). 15. Morse (Samuel).

✸ BULMACA

S. Sağa: 1— Yasa, pilav, 2— Ağustos, la, 3— martı, asil, 4— uç, ama, emi, 5— aramak, 6— aç, resim, 7—alın, zil, 8—kemik, ke, 9— un, yakacak, 10— çok, kare.

Y. Aşağıya: 1— Yamuk, avuç, 2— ağaç, al, No, 3—sur, açık, 4— astar, ney, 5—tımar, mak, 6— Po, Amerika, 7—Isa, as, kar, 8—sekiz, ce, 9—alım, mika, 10—Valiz, leke.

✸ BALIKÇIL KUŞU

2 ve 8 No.lu parçalar gereksiz.

✸ TOPLAR

2 ve 10 No.lu topların çapları eşittir.

✸ BOYACININ GÖLGESİ

1. Merdiven kısa, 2. Kasketin siperi kısa, 3. Merdivende bir basamak eksik, 4. Son basamak daha geniş, 5. Fırçanın sapı daha uzun, 6. Boyacının sağ ayağı daha küçük.

✸ SİMGELER ÜLKELER

10 ve GR (Yunanistan), 7 ve CH (İsviçre), 3 ve E (İspanya), 11 ve AUS (Avustralya), 2 ve NL (Hollanda), 6 ve F (Fransa), 4 ve J (Japonya), 5 ve DK (Danimarka), 1 ve GB (İngiltere), 9 ve ET (Mısır), 8 ve I (İtalya).

✸ KIZILDERİLİ KAMPI

1. Piponun dumanıyla ateşin dumanı değişik yönlerde. 2. Kızılderilinin gölgesi gerekli yönde değil. 3. Otlar adamın üzerinde görünüyor. 4. Totem'in gölgesi yok. 5. Tüy adamın başına değmiyor. 6. Totem'in solundaki çam ufka değmiyor.

✸ SPOR

1— Trabzonspor, Galatasaray, Trabzonspor 2— Beşiktaş 3— B.Mehmet (Galatasaray), Ahmet (Beşiktaş) 4— Efes Pilsen 5— 15 gol 6— Boluspor, Samsunspor, Kırıkkalespor düştü, Gaziantepspor, Rizespor ve Kayserispor birinci lige yükseldi. 7— Murat Özüak.

SPOR

ENGİN

DAVUTPAŞA'DA FUTBOLA BAŞLAYAN ENGİN, ÜNE GALATASARAY'DA KAVUŞTU. DAHA SONRA FENERBAHÇE'YE GEÇEN BU MİLLİ OYUNCUMUZ, BU YIL HERTHA BERLİN'E TRANSFER OLDU.

Fenerbahçe'li Engin, yıllar sonra Türk futbolunun Avrupa'daki yeni bir temsilcisi olacak. Beşiktaş'lı Şükrü Gülesin, Bülent Esel, Fenerbahçe'li Lefter Küçükandonyadis, Galatasaray'lı Bülent Eken ile başlayan futbolcularımızın dış transferi daha sonra duraklamış, Galatasaray'lı Metin Oktay, Fenerbahçe'li Can Bartu'dan sonra Avrupa'daki tek temsilcimiz Eskişehirspor'lu Ender Konca olmuştu.

Fenerbahçe'nin bir süre önce Berlin'de düzenlenen salon futbol turnuvalarında aldığı başarılı sonuçlar, Engin Verel'e de Avrupa kapılarını açtı.

Futbola başladığı Davutpaşa Kulübünde hemen sivrilen ve 1973 yılında ilk kez genç milli takıma yükselen Engin, bir yıl sonra amatör olarak Galatasaray'a transfer oldu. İki yıl sarı-kırmızılı takımda yer alan Engin, 1975 yılı Temmuzunda profesyonelliği seçti. Ancak bu kez Engin'in gittiği kulüp, sarı-kırmızılıların ezeli rakibi Fenerbahçe olmuştu.

25 yaşında olan ve şimdiye dek 40 kez ay-yıldızlı formayı giyen Engin için "Türk futbolunda Batıya açılan pencere "diyen otoriteler, Avrupa sahalarında da başarılı olacağını söylüyorlar.

Engin ise "Türk futboluna gereği kadar hizmet ettim. Şimdi de Türk adını Avrupa'da duyurmak istiyorum" diyor. Almanya'ya transfer olduktan sonra da her an Türk futbolunun emrinde olacağını bildiren genç futbolcu, milli formayı 50 kez giyip, "Altın Madalyalı" futbolcularımız arasına katılmak amacında.

Türkiye'den, arkadaşlarından kopmanın kendisi için güç olduğunu belirten, ancak Almanya'da da kendisini yeni bir görevin beklediğini belirten Engin, futbol yaşamı ile ilgili olarak şöyle konuşuyor:

"— Her futbolcu gibi benim de meşin topun peşinde koşmam ilkokul çağlarında başlamıştı. Davutpaşa sahasında serpilip geliştim ve ilk resmi maçımı da Davutpaşa Kulübünde oynadım. Her maç daha ileri gidiyor, gözler de bana çevriliyordu. 1973 yılında ilk kez Romanya'ya karşı ay-yıldızlı formayı giydiğim zaman sanki dünyalar benim olmuştu. Futbola olan tutkum sonsuzdur. Hedefim Türk adını Avrupa sahalarında en iyi şekilde duyurmak, Türkiye'de de futbol ve futbolcu varmış, dedirtmek olacaktır. Eğer bunu başarabilirsem kendimi çok mutlu sayacağım."

7 SORU-7 YANIT

1— Bu yıl Türkiye ligi şampiyonluğu ile Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı kupalarını hangi takımlar kazandılar?
2— Türkiye ligi gençler şampiyonluğunu hangi kulübün gençleri aldı?
3— Bu mevsim sonunda futbolu bırakan iki ünlü takım kaptanı kimlerdir.
4— Basketbol Türkiye ligini bu yıl hangi takım kazandı?
5— Türkiye liginde Adanasporlu Özer kaç golle kral oldu?
6— Bu mevsim sonunda hangi takımlar birinci ligden düştüler, yerlerine hangi takımlar çıktılar?
7— Halen Amerika'da çalışmalarını sürdüren rekortmen yüzücümüz kimdir?

Yanıtlar 31. Sayfada

Zehra ablam ve BEN

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

Haydutlardan Korunma Yöntemi

Akşam Zehra ablamla evde yalnızdık. Annemle babam sinemaya gitmişlerdi. Hava çok kötüydü. Şimşek çakıyor, gök gürlüyordu. Ben böyle havaları hiç sevmem.

—"Zehra abla, uyuyamıyorum, senin yatağına geleyim mi?" diye sordum.

Zehra ablam alçak sesle:

—"Yavaşça gel," dedi.

—"Neden yavaşça?"

—"Evde olduğumuzu kimse duymasın diye!"

—"Kim duyabilir?"

—"Haydutlar," dedi Zehra ablam.

—"Haydutlar mı?"

Ödüm kopmuştu. Bir koşu Zehra ablamın koynuna giriverdim.

—"Yani şimdi buraya haydutlar mı gelecek?" diye sordum.

—"Kesin bir şey söyleyemem," dedi Zehra ablam. Çok alçak sesle konuşuyordu.

—"Peki ne diye söylüyorsun?"

—"Çünkü dışarda kötü bir hava var, haydutlar böyle havada dolaşır."

—"Zehra abla, n'olursun fısıldayarak konuşma"

—"Fısıldarsak haydutlar bizi duymaz."

—"Sen fısıldadıkça ben daha çok korkuyorum," dedim.

—"Peki, fısıldamam."

Bir süre hiç konuşmadan yattık. Birden Zehra ablam:

—"Haydutlardan kendimizi nasıl koruyacağımızı ben biliyorum," dedi, yataktan fırladı ve ışığı açtı. Tam o sıra öyle bir gök gürledi ki, ters yüzü yatağa girdi ve battaniyeyi başına çekti. Bekledik. Gök gürültüsü kesilmişti. Zehra ablam yataktan kalktı ve koşarak mutfağa gitti. Çok geçmeden bir kova su ile geri geldi, oyuncak kutumdan çekiç ile birkaç çivi aldı.

—"Ne yapacaksın çekiçle?" diye sordum. "Haydutun kafasına mı vuracaksın?"

—"Hayır," dedi Zehra ablam. "Bu su dolu kovayı kapının üzerine asacağım."

—"Niçin?"

—"Haydut gelip de bizim odanın kapısını açınca, kovanın içindeki sular onun başından aşağıya dökülecek ve o da neye uğradığını anlayamadan gerisin geri kaçacak. Nasıl?"

—"Müthiş!" dedim. İçim rahatlamıştı.

Zehra ablam iskemleye çıktı, kapının çerçevesine bir çivi çaktı, sonra kapıyı kapattı, kovayı da kulpundan çiviye astı. Kolay değildi bunu yapmak ama, Zehra ablam başardı. Artık korkmamıza gerek yoktu, uyuyabilirdik. Ben gene Zehra ablamın koynuna girdim.

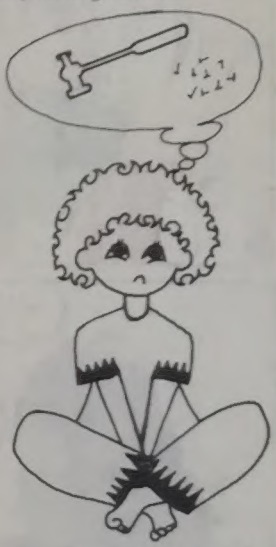

Dışarda şimşekler çakıyor, gökler gürlüyordu ama, ikimiz de uyumuşuz. Birden korkunç bir bağırma sesiyle uykudan uyandık.

Haydutlar!

Hayır, haydutlar değildi. Odamıza gelen babamızdı. Sinema dönüşü bize bakmaya, üzerimizi örtmeye gelmişti ama, kapının ağzında öylece kalakalmıştı, hem de sırılsıklam. Haydutların tuzağına babam düşmüştü!

Zehra ablamla ben o kadar şaşırdık, o kadar şaşırdık ki, gülelim mi, ağlayalım mı bilemedik. Bir an için korkuyla birbirimize baktık, sonra tek bir kelime söylemeden battaniyenin altına kaydık, örtüyü başımızın üzerine çektik ve uyuyormuşuz gibi yaptık.

SEVİNÇ'CİK

SEVİNÇ'CİK.. KALK ORADAN KIZIM.. HALIYI SÜPÜRECEĞİM..
OLUR ANNECİK

ANNECİĞİM ŞEY..
DUR KIZIM ÖNCE ŞU BULAŞIĞI Bİ BİTİREYİM

AY.. ŞİMDİ DE ÜTÜ MÜ?
EVET KIZIM

HANİ GEZMEYE GİDECEKTİK ANNE
BENİM BİRAZ ÇAMAŞIR YIKAMAM GEREK SEN ÇIK BAHÇE DE OYNA..

MERABA BURAK.. HADİ OYNIYALIM
OLUR AMA DOKTORCULUK OYNIYALIM... ÇÜNKÜ BEN BÜYÜĞÜNCE DİŞ DOKTORU OLACAĞIM
ALTAN ERBULAK

PEKİİ SEN NE OLACAKSIN BÜYÜĞÜNCE?
ANNE OLACAĞIM YANİ HİZMETÇİ
!